



འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ།

Biodiversity Act of Bhutan 2022



འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཁང་།
PARLIAMENT OF BHUTAN



ཚོགས་དཔོན།

ཨེས་ཡི་ལ། ༣༣༦༦

སྤྱི་ཚེས་ ༢༥.༠༢.༢༠༢༢ ལུ།

༣ མི་རྒྱུ་མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོགས་ལུ། དོན་འབྲས་ འདི་ནི། འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་གསུམ་པའི་
ཚོགས་ཐངས་ ༡ པའི་ནང་ལས་ ཆ་འཛོགས་བྱུང་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཚན་མ་དེ་
འབྲུག་ཀྲུལ་པོ་མཚོགས་གི་ཞབས་ལས་ གནམ་ལོ་རྒྱུ་ལྷག་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡ པའི་
ཚེས་ ༡༥ ལུ་ བཀའ་བློལ་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ དེར་ལྷན་ཁག་གི་རྟོངས་ལས་ བསྐྱར་སྤོང་རྒྱལ་མཐུན་མཛད་དགོས་བཅས།
ཞེས་རང་ལུགས་གནམ་ལོ་རྒྱུ་ལྷག་ལོ་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༢༧ ལུ།

(དབང་ལྷུག་ནམ་ཀུལ་)

འདམ།

༡. དག་ཤོས་མངའ་བདག་ཀྲུལ་གཟིམ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་སློན།
༢. གཞུང་སློང་དབུ་ཁྲིད་པ་ མི་རྒྱུ་མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་འབུལ།
༣. དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྤྱི་ལོ་དབུ་ཁྲིད་པ་ མི་རྒྱུ་མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་འབུལ།
༤. འབྲུག་གི་ཀྲུལ་ཡོངས་ཚོགས་སྤེའི་ མི་རྒྱུ་མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་འབུལ།
༥. ལྷན་གཞུང་མི་རྒྱུ་མོ་ཡོངས་ལུ་ ལྷན་འབུལ།
༦. མི་རྒྱུ་མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་འབུལ།
༧. ལྷན་གཞུང་དབུ་ཁྲིད་པ་ལུ་ལྷན་ལུ།
༨. མོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་པ་ དང་ལེན་བྱ་ཚེད།

མཚན་བརྗོད།

སྐྱོན་སྤོངས་སྐྱུ་ཚེན་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་།
ཞིང་ནས་འཕོས་པའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་འཛིན་འོག་།
དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བྱ་བརྒྱད་འབངས་འཁོར་རྣམས་།
བསོད་ནམས་འབྲུག་ལྷན་དགའ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ངོམས་།

སྦྱོད་ལ་གངས་ཅི་ཚན་རྣམས་ཁ་བས་བསྐྱོར་།
བར་ལ་མ་ཚོས་ལོ་ཐོག་སྦྱོན་ཤིང་གང་།
སྦྱད་ལ་ཚུ་ཆེན་གཙང་ཚུའི་འུར་སྦྱ་ཆེ།
རང་བཞིན་མཛེས་པའི་དོན་གསལ་འབྲུག་ལུ་ཡོད།

འོར་བུ་སྦྱེ་ལྷན་རིགས་སྐྱུ་འོ་ཐོན་ཁུངས་དེ།
བྱིན་ཅན་འབྲུག་གི་ས་ཁོངས་ཡོངས་ལ་བྱབ།
རིགས་རྒྱུན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར།
ཡུན་བརྟན་ཉམས་སྲུང་གཙོ་རིམ་ཐབས་ཤེས་སྦྱིང་།

འབྲུག་ལུ་སྦྱེ་ལྷན་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་འབྲེལ།
རིགས་སྐྱུ་རིགས་སྦྱེལ་ཐོབ་དབང་སྲུང་སྦྱོབ་དེ།
འབྲུག་དང་འབྲུག་མི་རྣམས་ཀྱི་ལེ་སན་དམིགས།
འབྲུག་གི་སྦྱེ་ལྷན་རིགས་སྐྱུ་འོ་བཙའ་ཁྲིམས་སྦྱེལ།

དཀར་ཆག།

ངོ་སྤྱོད།	༡
ལེའུ་ ༡ པ། སློན་བརྗོད།	༢
མཚན་གནས།	༢
ལྷན་ཚད།	༢
ཆ་མེད།	༢
སྦྱོར་འཇུག།	༢
དམིགས་ལུལ།	༤
ལེའུ་ ༢ པ། གཙུག་སྡེའི་སྤྱི་གཞི།	༥
རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན།	༥
རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལྷ་འགན།	༥
ཚོགས་ཐབས།	༦
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན།	༦
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལྷ་འགན།	༦
ལེའུ་ ༣ པ། ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་མི།	༧
ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་མི།	༧
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྦྱོང་མི།	༡༠
བཀག་དམ་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས།	༡༡
ལེའུ་ ༤ པ། སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་གི་སྲུང་སྦྱོབ་དོན་ལུ་སྲུང་ཇ་ནེ་རིམ་ལམ་ལུགས།	༡༡
སྲུང་སྦྱོབ་གྱི་གནད་དོན།	༡༡
གསར་ཐོན།	༡༢
ངོ་རྟོགས་མཛོན་གསལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན།	༡༢

རིགས་མཚུངས།	༡༢
འགྱུར་མེད།	༡༢
དོན་གསུང་དབྱེ་བ་དོན་བཟུང།	༡༩
འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ཁྲིམ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གནང་བ།	༡༩
ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དགོ་པའི་བྱ་སྐོ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གནང་བ་ལས་ཡངས་ཆག།	༡༩
ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང།	༡༩
རིགས་སྐྱེལ་མིའི་གོངས་ཡངས་ཚུ།	༡༩
ཐོབ་དབང་གི་དུས་ལུན།	༡༥
ཐོབ་དབང་རྗེས་པ།	༡༥
དེས་དགོས་ཚོག་ཐམ།	༡༥
དེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནིའི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་གཞན།	༡༥
ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བ།	༡༥
སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལུ་ཡིག།	༡༧
བརྟག་ཞིབ།	༡༧
མིང་བཏགས།	༡༧
སོན་རིགས་ལག་ཁྲིམ་ལས་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས།	༡༧
དཔེ་གསུང་ཁྲིམས་དབང་གི་འབྲེལ་མཚམས།	༡༨
རིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཆ་གནས་མེད་པ།	༡༨
རིགས་སྐྱེལ་མི་གི་དབང་ཆ་མེད་བཏང་བ།	༡༨
ལེའུ་ ༥ པ། རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།	༡༩
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།	༡༩
ཐོབ་སྤྱོད་གོས་འཆང།	༡༩

སྤྱོད་བཅད་སྤོད་གནང་བ།	༢༠
ཚོག་ཐམ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།	༢༡
སྤོན་དཔུང་གན་རྒྱ་དང་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༡
སྦྱིར་བཏང་བྱ་རིམ།	༢༡
སྤོན་དཔུང་གན་རྒྱ།	༢༢
ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༣
གནས་པའི་ལག་ཁྱེར།	༢༤
རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱ།	༢༤
བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༥
གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱ།	༢༤
དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུད་ལག་ཁྱེར།	༢༤
ལེའུ་ ༤ པ། སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༥
ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་དང་ མི་ཉམས་རྒྱན་སྦྱོང་དེལས་ཉེན་སྲུང།	༢༥
མི་སྤྲེའི་བྱ་རིམ།	༢༦
སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་སྦྱོང་མི།	༢༦
སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།	༢༦
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་ བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།	༢༦
ལེའུ་ ༥ པ། འང་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་གྱི་ཁེ་སན་བགོ་བཤའ།	༢༦
སྤོ་རིག་རྒྱ་དངོས་གྱི་ཐོབ་དབང།	༣༠
ལེའུ་ ༦ པ། འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།	༣༡
འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ།	༣༡
མ་དངུལ་གྱི་དགོས་དོན།	༣༢
མ་དངུལ་ལུ་ཕན་གྲོགས།	༣༢
རྩིས་ཁྲ་དང་རྩིས་ཞིབ།	༣༣

ལེའུ་ ༩ པ། ཐོ་དེབ་འཛིན་ཐོ་དང་མཇུག་བསྐྱེལ།	༣༣
ཐོ་དེབ།	༣༣
འཛིན་ཐོ།	༣༣
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་མཇུག་བསྐྱེལ་གཏང་བཅངས།	༣༤
ལེའུ་ ༡༠ པ། བསྟར་སྦྱོང་གི་དབང་ཚད།	༣༤
བསྟར་སྦྱོང་འགོ་དཔོན།	༣༤
གསང་བའི་གནས་ལུགས།	༣༥
ལྷ་རྟོག་དང་ལུལ་འཚོལ།	༣༥
ཞིབ་དཔྱད་གི་དབང་ཚད།	༣༥
ཨང་གནས་ཅན་གི་ཡིག་ཚའི་ཐོབ་སྦྱོང།	༣༦
སྐྱེལ་འབྲེན་བཀག་ཅི་བཅན་འཚོལ་དང་བཅན་ལེན་འབད་ཅིའི་དབང་ཚད།	༣༦
འཇུག་བ་དང་བཅན་འཚོལ་དེལས་བཅན་ལེན་གི་དབང་ཚད།	༣༧
ལེའུ་ ༡༡ པ། གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་བྱ།	༣༧
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྒོལ་ཤེས་ཡོན་གི་ཁྲིམས་འགལ་ཐོབ་སྦྱོང།	༣༧
གནང་བ་མེད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱུ་བ་འབྲས་ཚུ་སྒོ་བལྟ།	༣༨
སྐྱེ་ལྡན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་དཔེ་དང་དཔེ་ཚད་མ་སྦྱོང་མི།	༣༨
ལེའུ་ ༡༢ པ། ལྷ་ཚོགས།	༣༩
ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས།	༣༩
འགན་ཁིལས་ཉེན་སྦྱོབ།	༣༩
བཅའ་ཡིག་བཟོ་ཅིའི་དབང་ཚད།	༣༩
འཕྲི་སྒོན།	༣༩
ཚོག་དོན་གི་དབང་ཚད།	༤༠
ངེས་ཚིག།	༤༠

དོན་མཛད།

དེ་ཡང་ ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་གིས་རྒྱལ་ཁམས་ལུ་གནང་མི་ རང་བཞིན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ ས་གཏེར་ གཙང་ཚུ་
མཚོ་ དེ་ལས་ནགས་ཚལ་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཁྲིམས་གྱི་ཚད་འཛིན་འབད་ཡོད་མི་འདི་ གཞུང་གིས་ཁྲུང་ས་
ལྷན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ མི་སྲེའི་གོང་འཕེལ་གཏང་བའི་སྐབས་ སྐྱེ་ལྷན་གནས་སྤངས་ཚད་སྟོམས་ལུན་
བརྟན་གོང་འཕེལ་བཙུན་ཐབས་བཟོ་ནི་གི་འགན་འཁུར་དང་འབྲེལ་ཏེ།

དེ་ཡང་ ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་མཁུན་རྒྱ་ཚན་གྱི་མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་དང་ འབྲུག་མིའི་སྲུང་སྲོལ་གྱི་
ཡིད་ཆེས་དང་ མི་སྲེའི་སྲུང་སྲོལ་གྱི་བལྟ་ལུགས་དང་ གལ་གནད་ཚན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་བ་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཚུ་གིས་ ཉེན་སྲུང་འབད་དེ་ཡོད་མི་ འབྱོར་ཆེའི་སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་
ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དེ།

དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་ཁུངས་
རྒྱལ་ཡོངས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་དང་ སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ལུན་བརྟེན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་
དེ་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉམས་སྲུང་འབད་དེ་ སྤོང་དང་ བཟོ་བྱ་ སོ་ནམ་ གཞན་ལག་ལེན་གྱི་རྣམས་དང་
ཐོན་སྐྱེད་ དེ་ལས་ རྒྱ་རྣམས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་བཙུན་ཐབས་བཟོ་སྟེ།

དེ་ཡང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་
ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་འདི་ གལ་ཆེམ་རོས་འཛིན་འབད་དེ།

དེ་ཡང་ སྐྱེ་ལྷན་རིགས་སྤྱི་ཉམས་སྲུང་གོས་དང་ བཀོལ་དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་གྱི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་འདྲ་མཉམ་དང་ སྤྱི་སྟོམས་གྱི་ཁེ་ཕན་བཀོ་
བཤའ་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་བཟའ་འབྲུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཤིང་ཆིངས་ཡིག་ནང་ ཕ་
ཕན་ཡིན་མ་ལས།

འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཤམ་གསལ་ལཱ་རྩེ་ཆ་འཛོག་མཛད་གྲུབ།

ལེའུ་ ༡ པ།
སྒྲིབ་བརྗོད།

མཚན་གནས།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་རིགས་སྤྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༢༢ ཅན་མ་ཡིན།

འགོ་འཇུག་སྒྲ་ཚེས།

༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ རང་ལུགས་གནམ་ལོ་རྒྱུ་སྤྲུལ་ལོ་ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༧ ལུངས་ སྤྱི་ལོ་
༢༠༢༢ ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༡༥ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྤོང་འབད་དགོ།

ཁྱབ་ཚད།

༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ ཁྱབ་ཚད་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆ་མེད།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་རིགས་སྤྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་དང་ དེའི་འོག་ལུ་
ཡན་ལག་གི་ཁྲིམས་བཟོ་ཡོད་མི་དང་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་མི་ དེ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་
འཁོར་སྤུང་སྐྱབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༧༩ པ་རྒྱ་ཆ་མེད་བཏང་མ་ཡིན།

སྤྱི་འཇུག

༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་རིགས་སྤྱི་ཐོན་སྐྱེད་ ཉམས་སྤང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་
ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤོང་ནི་དང་ འབྲུག་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ དེའི་འབྲུང་རྫས་རྒྱ་
རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་ ཡང་ན་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་ཐོབ་སྤོང་ ཡང་ན་ བཀོལ་
སྤོང་འབད་ནི་ལུ་འཇུག།

༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྔ་ལྔ་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཐོན་ལེས་ཡོན་གྱི་
གོ་སྐབས་ལེན་ནི་དང་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ལུ་འཇུག་དགོ།

ཨིན་རུང་ སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་དེ་ ས་གནས་ཀྱི་མི་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འཁོད་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་ཚུ་གི་བར་
ན་ རང་སོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ བགོ་བཤའི་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི་ དེ་
ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ནི་ཚུ་ལུ་མི་འཇུག།

མ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ རིགས་སྣ་དང་ རིགས་ དེ་ལས་ རིགས་
སླེལ་མིའི་ ཐོབ་དབང་ཚུ་སྤྱད་སྤྱོད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རིགས་སྣ་གསར་པ་དང་ དེ་ཚུའི་ ཉམས་
སྤུང་དང་ ལེགས་སྦྱར་ དེ་ལས་ ཐོབ་ནི་ཡོད་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་མི་ སོ་ནམ་ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང་
གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་པ་ཨིན།

ཉ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ ཐད་ཀར་ལག་ལེན་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཉེར་སྤྱོད་མཁོ་ཆས་སྡེ་ཚོང་
རྒྱུར་འཐབ་ནི་དང་ བགོ་བཤའ་རྒྱབ་ནི་ དེ་ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ལཱ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
ལུ་མི་འཇུག།

ཨིན་རུང་ ཉེར་སྤྱོད་མཁོ་ཆས་སྡེ་ཚོང་རྒྱུར་དང་ བགོ་བཤའ་ དེ་ལས་ བརྗེ་སོར་འབད་ཡོད་པའི་
སྐྱེ་ལཱ་ཐོན་ཁུངས་ཅིག་ བྱལ་ལས་ཞིབ་ཚོལ་ཡང་ན་ཚོང་རྒྱུར་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་བྱབ་ཚད་ཡོད།

ཏ. འགོ་བ་མིའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་བྱབ་ཚད་མེད།

ཉ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ བདག་དབང་སྤྱད་སྤྱོད་ཐོག་གི་རིགས་སྣ་ལུ་མི་འཇུག།

ཏ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་ ཉེ་རིང་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ མི་མང་གི་སྤྲིགས་
ཁྲིམས་དང་ སྤྱོད་ལམ་སོ་ནམ་ཞིང་པའི་སྤྱིར་བཏང་མཐའ་དོན་ ཡང་ན་ སྲར་སློལ་ཐོབ་དབང་ཚུ་
སྤྱད་སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ཚོང་རྒྱུར་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྲོན་འགོག་ལུ་མི་འཇུག།

དམིགས་ལུལ།

༡༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཡང་།

- (༡) རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཙན་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་དང་ འབྲུག་གི་མི་མེད་ཚུ་ ཁོང་རའི་སྐྱེ་ལྷན་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་གཉེར་འཛིན་པ་བཟོ་ནི་དང་།
- (༢) སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤོང་ནི་ �གོང་འཕེལ་གཏང་ བྱི་དང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ལུ་ བརྩི་ མཐོང་ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (༣) དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཤེས་ཡོན་དང་ དིག་པ་གསར་བཏོང་ ལག་ ལེན་ཚུ་ རོས་ལེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
- (༤) ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྤོང་གུ་མཚམས་འཛིན་འབད་ནི།
- (༥) ཞིབ་འཚོལ་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ དིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མི་ལས་ཐོན་པའི་ ཁེ་ཕན་ཚུ་ དྲང་བདེན་དང་ འབྲེལ་ཉམ་གྱི་སྐོ་ལས་ བགོ་བཤའ་འཐོབ་ནི་ཡོད་པ་ ངེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (༦) ཞིང་པ་དང་ དིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་རོས་ལེན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་འབད་ནི།
- (༧) ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་གསར་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཤིང་དིགས་སྐྱེལ་མི་ཚུ་ གི་ ཐོབ་དབང་ཁྲིམས་ཡིག་ཚུ་ནང་ སྲུང་སྐྱོབ་འབད་དགོ་པའི་གངས་སུ་མ་ཚུང་མི་ཚུ་གི་ དིགས་སྐྱེལ་ཁྲིམས་ཐོག་ལས་ངེས་འཛིན་འབད་ནི་དང་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ངེས་འཛིན་འབད་དེ་ ཡོད་པའི་ཞིང་པ་ཚུ་གི་ སྤྱི་ཤིང་དིགས་སྐྱེལ་ལེགས་སྤོང་དང་གསར་བཏོང་ཐོག་ གསལ་སྤོང་ འབད་དེ་ ཞིང་པ་ཚུ་གི་བདེ་སྤོང་ ཡང་ན་ སྲུང་སྲོལ་མ་འདྲམ་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚོང་དོན་གསོ་ སྤོང་བཟུམ་མའི་སྐོ་ལས་ ཁེ་ཕན་བགོ་མཐུན་གྱི་དགོས་དོན་སྐབས་ཚུ་གསལ་བཟོ་ནི།

ལེའུ་ ༩ པ།
གཙུག་སྒྲིབ་སྒྲིག་ཆ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན།

༡༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་འདི་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚུ་བཙུགས་ཐོག་ལས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།
- (༡) ཞི་འཛིན། སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྟན་ལག་གི་སློན་པོ་དང།
 - (༢) འཇུག་མི་གཅིག། རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྟན་ཚོགས།
 - (༣) འཇུག་མི་བཞི། སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྟན་ལག་གིས་ངོས་འཛིན་འབད་བའི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་ལས།
 - (༤) འཇུག་མི་དྲུང་ཆེན། རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྐྱ་ལྟེ་བའི་འགོ་འཛིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་འགན།

༡༠. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལཱ་འགན་དེ་ཡང།
- (༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཚུལ་བཞིན་བསྟར་སྦྱོད་འཐབ་ནི་ལུ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང།
 - (༢) སྐྱེ་ལྗན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཉམས་སུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱ་སྤབས་བདེ་བའི་གནས་སྟངས་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་མཐུན་ཚུ་ཚུ་གསར་བཟོ་ནི།
 - (༣) རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་གོས་འདེབས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཐོབ་སྦྱོད་གོས་འཆར་ཆ་འཛོག་ཡང་ན་ བཀག་ཆ་འབད་ནི།
 - (༤) རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་བཀའ་རྒྱ་ཚུ་གནང་ནི།

- (ལ) སྲོ་གིང་རིགས་སྣ་དང་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ དེ་ལས་ རིགས་སྲེལ་མི་ཚུ་གི་ སྲུང་སྐྱོབ་ རེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- (ཅ) རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྣའི་ཐབས་བྱས་དང་ ལག་ལེན་འཆར་གཞི་ཚུ་དུས་ཚོད་ཁར་བསྐྱར་བཟོ་རེས་གཏན་འབད་ནི།
- (ཇ) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་གྱུབ་ཐབས་ལུ་རེས་པར་མཁོ་བའི་ལཱ་འགན་གཞན་འབད་ནི།

ཚོགས་ཐེངས།

༡༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ ཚོགས་ཐེངས་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ ཚེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ ཚོགས་དགོ།

རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན།

༡༦. སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྗན་ཁག་འོག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྣ་ཉེ་བའདི་ རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ཨིན།

རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལཱ་འགན།

- ༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ལཱ་འགན་དེ་ཡང་།
 - (༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ དགོངས་དོན་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་ བདག་སྐྱོང་འཐབ་མི་དང་།
 - (༢) རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྐྱོད་དང་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་དང་འབྲེལ་བའི་བན་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ གནས་སྤྱད་ཉེ་བ་དང་དཔེ་སྐྱུན་དབང་འཛིན་ཨིན།
 - (༣) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་ སྐྱེ་ལྗན་བསྐྱེ་ལེན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་བཙོལ་འཛོག་པའི་ཁག་འགན་འབག་དགོ།

- (༤) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་
རའི་དོན་ལུ་ཐོབ་སྡོད་ཀྱི་གོས་འཆར་ལེན་ཏེ་བྱ་རིམ་གྱུ་བ་ནི།
- (༥) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་ཐོག་ མཐུན་སྦྲིག་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྡེ་
སྡོན་དཔུང་གན་རྒྱ་དང་ཐོབ་སྡོད་དང་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་ཆསོ་བཤུད་ཀྱི་གན་
རྒྱ་ དེ་ལས་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆསོ་བཤུད་ཀྱི་གན་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་ནི།
- (༦) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་
གཉིས་ཆ་རའི་ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་སྐྱར་ལས་བརྟེན་པའི་ ཁེ་ཕན་རྒྱ་འབྲེལ་མཉམ་དང་སྦྱི་
སྡོམས་ཐོག་ བགོ་བཤའ་འཐོབ་ཐབས་ལུ་ མཐུན་སྦྲིག་དང་ལྷ་རྟོགས་འབད་ནི།
- (༧) ཐོབ་སྡོད་གོས་འཆར་ཆ་འཛོག་ཡང་ན་བཀག་ཆ་འབད་ནི་སྐོར་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་
དབང་འཛིན་ལུ་ གོས་འདེབས་སུ་ལ་ནི།
- (༨) ཐོབ་སྡོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་ གནས་སྤྱད་ལྟེ་བའི་ནང་ བན་དོན་བསྐྱར་ཞིབ་དང་
དཔེ་བསྐྱུན་འབད་ནི།
- (༩) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་ ལྷ་རྟོགས་དང་ལུ་
འཚོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།
- (༡༠) ཐོབ་སྡོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིངས་ཡིག་ གན་རྒྱ་མཐུན་འགོས་
ཡང་ན་ དཔུང་གཞིའི་གན་འཛིན་ གང་རུང་རྒྱ་ནང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ཚབ་འབད་ནི།
- (༡༡) མི་མང་དང་ཁེ་བྱོར་ཅན་རྒྱ་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱའི་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་
སྡེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ ཐོབ་སྡོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་རྒྱ་གུ་ གོ་བན་སྡེ་ལ་ནི་
དང་ ཤེས་ཡོན་བྱིན་ནི་རྒྱ་ཡར་བྲག་གཏང་ནི།
- (༡༢) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤེལ་སྐོར་ དབྱེ་རིམ་དང་ ལུགས་མཐུན་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་འགོ་
འདྲེན་འཐབ་ནི།

- (༡༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་གཞོན་འགོལ་ག་ཅི་འཐབ་རུང་རྒྱ་མཚན་ལྟན་པའི་དུས་ལུན་ནང་འཁོད་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྟན་དབང་འཛིན་ལུ་སྟན་ལུ་འབད་ནི།
- (༡༤) ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་དང་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ཚོད་ཚུ་གི་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་བཟོ་ནི།
- (༡༥) རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ལྟན་རིགས་སྤེལ་བའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་དང་ལག་ལེན་འཆར་གཞི་གི་བསྟར་སྦྱོང་འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི།
- (༡༦) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་དགོས་མཁོའི་ལཱ་འགན་གཞན་ཚུ་འགྲུབ་ནི།

ལེའུ་ ༣ པ།
ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།

ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།

- ༡༥. སློབ་ལྟན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གིས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཐོབ་དབང་འདི་རྒྱལ་ཁམས་ལུ་ཡོད་པ་དང་དོན་ཚན་འདི་ནང་འཁོད་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཐོབ་དབང་འདི་གི་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ངོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་མི་སྡེའི་ཐོབ་དབང་ཚུ་རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་གཞུང་གཞན་ཅན་འཐོན་ཚེ་ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།
- ༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྟན་དབང་འཛིན་གྱིས་ཡར་ཤལ་གཏང་དགོས་དེ་ཡང་།
 - (༡) སློབ་ལྟན་རིགས་སྤེལ་ཉམས་སྲུང་དང་སློབ་ལྟན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི་དང་།
 - (༢) བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་དེ་སྡེའི་འབྲུ་རིགས་བརྩིས་པའི་སོ་ནམ་སློབ་ལྟན་རིགས་སྤེལ་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི།
 - (༣) ལུགས་ཡངས་སོན་གྱི་རིམ་ལུགས་འོག་ཞིང་པ་ཚུ་གིས་ཞིང་ཁར་བསལ་པའི་སོན་ཡང་ན་སླེས་འཕེལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་བསལ་པ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་བརྗེ་སོར་དང་ཉུ་བཙོང་

འཐབ་ནི་བརྩིས་པའི་ ཉེན་སྲོལ་འབད་ཡོད་པའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ བསག་ནི་དང་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ བརྗེས་འབད་ནི་འཐབ་དབང་།

༡༠. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚན་གྱིས་ རྒྱུ་ཚུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཡར་ཤྱག་
གཏང་ཐབས་ལཱ།

- (༡) རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་འི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་འཐབ་དགོཔ་དང་།
- (༢) རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་རྒྱུ་མཛོད་ཁང་ཚུ་ཙུ་བརྟན་བཟོ་དགོ།
- (༣) རྒྱུ་ཐོན་གི་དབྱེ་རིམ་དང་ ལུགས་མཐུན་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་ རྒྱ་སྤྱོད་གཏང་དགོ།
- (༤) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་ རྒྱུ་ཐོན་ལུ་ཚུ་ ཡུན་རིང་སྤྱོད་ ཉམས་སྲུང་འབད་
ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་སྤྱོད་དང་ འཛུགས་སྤྱོད་འཐབ་དགོ།
- (༥) ཞིང་ཁར་ རྒྱུ་ཐོན་རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ དང་ སྤར་སྲོལ་ལོ་ཐོག་བརྩིས་པའི་ རི་སྤྱོད་
ཐོག་རིགས་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་དགོ།
- (༦) རྒྱུ་ཐོན་རིགས་སྤྱི་བདེ་དོན་དང་སྤྱོད་ལུ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་བཅོལ་འཛུགས་སྤྱོད་
སྤྱིང་བཟོ་དགོ།
- (༧) རྒྱུ་ཐོན་རིགས་སྣ་ཉམས་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་སྤྱོད་བཀོལ་སྤྱོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མི་མང་
ཚུ་གྲལ་གཏོགས་འབད་དགོ།

༡༡. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚན་གྱིས་ རི་སྤྱོད་དང་ གསོ་སྤྱོད་ དེ་ལས་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ན་
མེན་པར་འཛུགས་སྤྱོད་འཐབ་པའམ་བསྐྱུ་གསོག་བརྩིས་པའི་རིགས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ རྒྱལ་
མཐུན་ཐོ་བཀོད་ཡར་ཤྱག་གཏང་དགོ།

༡༢. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཚན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་ རང་བཞིན་ས་
ཁོངས་ནང་ལས་མེན་མི་རིགས་སྣ་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཙོ་རིམ་སྤྱིག་དགོ།

༢༩. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ སྤྱིའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ བྱང་འདྲེན་འཛིན་སྐྱོང་གི་
 དོན་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གོས་བསྟུན་ཐོག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
 འཛིན་སྐྱོང་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་ནི་ དེ་ལས་ འདི་འོ་ཐོ་ཚུ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ བྱིན་དགོ།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི།

༣༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོ་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི་འདི་ཡང་།
- (༡) གལ་སྲིད་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱང་སྐྱོང་ནགས་ཚལ་ལས་ཡིན་ཚེ་
 རགས་ཚལ་དང་གྲིང་ག་ཞབས་ཉོག་ལས་ཁུངས་དང་།
 - (༢) གལ་སྲིད་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་གོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་ནང་ལས་ཐོབ་སྐྱོད་འབད་ཡོད་
 ཚེ་ གོང་སྡེ་ནགས་ཚལ་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་མི་མི་སྡེ།
 - (༣) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ནང་གི་བཟའ་འཕུང་དང་སོ་ནམ་དོན་གྱི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དེ་
 ལས་ སྐྱེར་གྱི་ནགས་ཚལ་ལས་འཐོན་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཡིན་ཚེ་ འབྲེལ་ཡོད་
 མི་སྡེ་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ ཡང་ན་མི་ངོམ་ཚུ་དང་གོས་སྟེན་ཐོག་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་
 གཙོ་ཅན།
 - (༤) རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་
 ཚབ་གཙོ་ཅན།
 - (༥) གལ་སྲིད་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ སློ་ལོ་སེམས་ཅན་ལས་ཡིན་ཚེ་ སློ་ལོ་སེམས་
 ཁུངས།
 - (༦) གལ་སྲིད་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་འདི་ སོ་ནམ་དང་བཟའ་སྐྱོད་ལས་ཡིན་ཚེ་ སོ་ནམ་
 ལས་ཁུངས།

༣༡. གལ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོ་དོན་ཚན་ ༢༤ པའི་འོག་ལུ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་མེད་ཚེ་
 རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྐྱོད་མི་སྡེ་བཙུན་དགོ།

བཀག་དམ་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁྲུངས།

༡༤. འབྲུག་ལུ་ཁྲབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་ ཉེན་སྐྱོབ་ཡོད་པ་སྤེ་གསལ་སྐྱགས་འབད་
ཡོད་པའི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁྲུངས་རྒྱ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ཐོབ་སྤོང་འབད་མི་ཚོགས།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ ཉམས་སྲུང་ཡར་ཤྲག་
གཏང་ཐབས་ལུ་ ཚན་རིག་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྤོང་འབད་ཚོགས།

༡༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁྲུངས་རྒྱ་ཐོབ་སྤོང་འབད་ནི་འདི་ མི་སྤེ་རྒྱ་ནང་དར་ཉེ་ཡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་
ཉམས་ལེན་རྒྱ་དང་བསྐྱུན་དགོ།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་མཁོ་གལ་འཐོན་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་
ཐོག་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁྲུངས་ཐོབ་སྤོང་གི་གནང་བ་སྤོང་
ཚོགས།

༡༦. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཐོག་
རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁྲུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྤོང་ཚད་འཛིན་ ཡང་ན་ བཀག་དམ་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤ པ་དང་ ༡༧ པའི་ནང་ བཀག་དམ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་
ཁྲུངས་རྒྱ་གི་ཐོབ་སྤོང་རྒྱ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་མཁོ་གལ་འཐོན་ཚེ་ ཆ་མེད་གཏང་ཚོགས།

ལེའུ་ ༤ པ།

སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྐྱ་གི་སྤྱང་སྐྱོབ་དོན་ལུ་ མཚུངས་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ལམ་ལུགས།

སྤྱང་སྐྱོབ་གྱི་གནད་དོན།

༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྤྱི་ཤིང་གསར་ཐོན་དང་ རོ་རྟུགས་མངོན་གསལ་ཅན་
རིགས་མཚུངས་ འགྲུར་མེད་ དེ་ལས་ རོ་རྟུགས་དབྱེ་བ་ངོས་བཟུང་རྒྱུགས་པ་འབད་མའི་རིགས་
ལུ་ སྤྱང་སྐྱོབ་གྱི་གནང་བ་སྤོང་དགོ།

གསར་ཐོན།

༣༠. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་དེ་གིས་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་བའི་ཚེས་གངས་ལུ་ ལྷ་ཡིག་ནང་གསལ་གྱི་དངོས་པོའི་
རིགས་སྣ་དེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་ཡང་ན་ འདེའི་ཤུལ་འཛིན་པ་དེ་གི་ཁས་ལེན་ཐོག་ལུ་ གཤམ་
འཁོད་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ ཚོང་སྐྱར་མ་འབད་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ རིགས་སྣ་དེ་གསར་ཐོན་སྣེ་
བརྩི་ནི་དེ་ཡང་།

(༡) ཚོང་སྐྱར་གྱི་རིགས་སྣའི་ཐད་ ལོ་ངོ་ ༡ ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཡུན་དང་།

(༢) སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་གིས་ གསོ་སྦྱང་འབད་དེ་གོང་འཕེལ་བཏང་ཡོད་མི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་
གྱི་ ས་ཁོངས་ནང་རྒྱུང་མ་གཅིག་གསོ་སྦྱང་འབད་མི་ རིགས་སྣའི་ཐད་ལུ་ ལོ་ངོ་ ༡༠
ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཡུན།

དོན་གསལ་མཛོན་གསལ་ཚན་གྱི་རང་བཞིན།

༣༡. ལྷ་ཡིག་སྤུལ་བའི་སྐབས་ སྤྱིར་བཏང་ཤེས་གསལ་ཡོད་པའི་ རིགས་སྣ་གཞན་གང་རུང་ལས་ཁྱད་
པར་དབྱེ་བ་གསལ་འི་རིམ་འབད་ཚུ་ཚུགས་མི་སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ དོན་གསལ་མཛོན་གསལ་ཚན་
འབད་བརྩི་ནི་ཨིན།

རིགས་མཚུངས།

༣༢. སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ དར་ཁྱབ་སྤེལ་ནི་དང་རིགས་བརྒྱུད་ལོག་སྟེ་སྟེ་ནི་ཚུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་
བཟོ་རྩམ་མ་འདྲམ་སྟེ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁྱད་ཚེས་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་མ་སྟེ་ གཅིག་མཚུངས་
ཡོད་པ་ཅིན་ རིགས་མཚུངས་གྱི་རིགས་སྣ་འབད་བརྩི་ནི་ཨིན།

འགྱུར་མེད།

༣༣. སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ ལོག་ཅི་རང་དར་ཁྱབ་སྤེལ་རུང་ དེ་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཁྱད་ཚེས་ཚུ་ལུ་ ཡོངས་
རྫོགས་ཚང་མ་སྟེ་ འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ཅིན་ འགྱུར་མེད་རིགས་སྣ་འབད་བརྩི་ནི་ཨིན།

དོན་གསུང་དབྱེ་བ་དོན་བརྒྱུད།

༣༤. སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིག་ཚུལ་ཅན་གྱི་མི་དོན་སྤེལ་ དོན་ ལེན་སྲུབ་མི་ཅིག་གིས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ལས་ སོ་སོ་སྤེལ་དོན་གསུང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུགས་པ་ཅིན་ དོན་གསུང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུགས་པའི་རིགས་སྣ་འབད་བཟི་ནི་ཨིན།

འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་ལག་ཁྲེད།

༣༥. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣའི་འབྲུང་ཁུངས་ལག་ཁྲེད་དགོས་དང་མ་དགོས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐག་བཅད་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་བསྐྱུན་དགོས་ཨིན།

ཐོབ་དབང་གནང་བ།

༣༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ གནད་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་གི་ཐོབ་ལམ་དེ་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་གསོ་ རྒྱུང་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་མི་ མི་དོན་ ཡང་ན་ མི་དོ་ཚུ་ ཡང་ན་ དེ་ཚུའི་མིང་གནས་ཤུལ་འཛིན་ པ་ལུ་ཡོད།

༣༧. སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་གསོ་རྒྱུང་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་མི་དེ་ ལས་གཞུགས་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ལས་ ལེན་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ཐོབ་དབང་གི་ཐོབ་ལམ་འདི་ ལེ་འུ་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལས་གཞུགས་སྤོད་མི་དེ་ལུ་ཐོབ།

༣༨. ཐོབ་དབང་གི་འོས་འབབ་མེད་མི་ཅིག་གིས་ ལུ་ཡིག་སྲུབ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཐོབ་དབང་གི་འོས་ འབབ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཐོབ་དབང་ལུ་ལུ་ཡིག་མིང་ འགྱུར་བཅོས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ལུ་བ་སྲུབ་ཚོགས།

༣༩. ཐོབ་དབང་གི་འོས་འབབ་མེད་པའི་མི་ཅིག་ལུ་ ཐོབ་དབང་སྤོད་དེ་ཡོད་ཚེ་ ཐོབ་དབང་གི་འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་མི་དེ་གིས་ བཀག་རྒྱབ་སྟེ་ཐོབ་དབང་ལེན་ནིའི་ལུ་ཡིག་སྲུབ་ཚོགས།

ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དགོ་པའི་བྱ་སྒོ།

- ༤༠. རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་ལུ་ ག་ཤམ་གསལ་ལས་དོན་ཚུ་ལུ་ ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ལས་གནང་བ་ལེན་དགོ།
 - (༡) ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་ བཟོ་བཏོན་འབད་ནི་སྐྱར་ལོག་བཟོ་བཏོན་འབད་ནི་ ཡང་ན་སྐྱར་ཕྱིས་རྒྱབ་ནི།
 - (༢) བཙོང་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྫོང་ནི་དང་ ཚོང་སྐྱར་འབབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་གཞན་འབབ་ནི།
 - (༣) ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནི།
 - (༤) ཅན་འབྲེན་འབབ་ནི།
 - (༥) བོང་གསལ་དོན་ཚན་ ༡ པ་ལས་ ༤ པའི་དགོངས་དོན་ལུ་ མཛོད་གསལ་འབད་ནི།

ཐོབ་དབང་གནང་བ་ལས་ཡངས་ཆག།

ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང།

༤༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྤྱང་སྦྱོབ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ སྤེ་ཤིང་རིགས་སྤྱི་ཐང་ སོ་ནམ་ཞིང་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱང་བཞག་འབད་ནི་དང་ རྫོང་ནི་ བརྗེ་སོང་འབད་ནི་ བཟོ་བཏོན་རྒྱབ་ནི་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཏན་འཁེལ་འབད་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོང་འབྲེལ་མིན་པའི་སྐོ་ལས་ ཞིང་ཁར་སྤྱང་བཞག་འབད་ཡོད་པའི་སོན་བཙོང་ནི་ ཡང་ན་ རིགས་སྤྱིའི་ཅ་དངོས་ཚུ་ རིགས་སྤྱིའི་མིའི་ཐོབ་དབང་ བཀག་འཛིན་འབད་ཚོག།

རིགས་སྤྱིའི་མིའི་ དགོངས་ཡངས་ཚུ།

༤༢. ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་ལུ་གནང་སྤྱོད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༣༧ པ་ལས་ ༤༠ པ་ཚུན་གྱི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ རིགས་སྤྱི་གཞན་ རིགས་སྤྱིའི་མིའི་དོན་ལུ་ བཟོ་སྐྱིལ་འབད་ཡོད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ལུ་ ཆ་གནས་མེད་པའི་ཁར་ སྤྱང་སྦྱོབ་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིའི་མི་འབྱུང་མི་ རིགས་སྤྱི་གཞན་ཚུ་ལུ་ཡང་ ཆ་གནས་མེད།

ཐོབ་དབང་གི་དུས་ཡུན།

༤༩. ཐོབ་དབང་གི་དུས་ཡུན་དེ་ ཐོབ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚེས་གངས་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ སྤྱི་ཤིང་
རིགས་སྣ་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་ངོ་ ༣༠ ནང་ ཤིང་དང་རྩ་སྤྱི་རིགས་ཨིན་པ་ཅིན་ ལོ་ངོ་ ༣༥ ལུན་
སྤྱང་སྦྱོབ་འབད་དགོ།

ཐོབ་དབང་ཚོགས་པ།

༥༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༣༤ པ་ལས་ ༣༩ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་དུ་ སྤྱོད་པའི་ཐོབ་དབང་
དེ་གིས་ སྤྱང་སྦྱོབ་འབད་ཡོད་པའི་རིགས་སྣ་གང་རུང་གི་ལཱ་འབད་ནི་ཚུ་ལས་ བཙོང་ནི་ ཡང་ན་
ཐོབ་དབང་འཆང་མི་གི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བཙོང་བ་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཤིང་གི་རིགས་གསལ་སྦྱོང་
འབད་ཡོད་མི་འདི་ བཙོང་ཚར་བའི་རིགས་སྣ་ལུ་ རིགས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ལྲབ་ཚད་མེད་དེ་འབད་
རུང་ གཤམ་འཁོད་ལས་སྣ་ཚུ་གི་དོན་ལས་ བཙོང་ས་བཙོང་མ་ཨིན་པ་ཅིན་ རིགས་སྣའི་དབྱེ་
བའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

- (༡) རིགས་སྣ་དེ་ དར་ལྷབ་གཏང་ནི་གངས་སུ་ཚུད་པ། ཡང་ན།
- (༢) སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྣ་ ཡང་ན་ རིགས་སྣ་དེའི་གངས་སུ་གཏོགས་མི་ཚུ་ལུ་ སྤྱང་སྦྱོབ་མེད་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ དར་ལྷབ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱིང་ཚོང་འབབ་ནིའི་གངས་སུ་ཚུད་
པའི་རིགས།

ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམས།

༥༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ ཐོབ་དབང་ཐོབ་ཡོད་པའི་མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ངེས་དགོས་ཚོག་
ཐམས་ལུ་ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ལུ་ཡིག་སྤུལ་ཚོག།

༥༢. ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམས་ལུ་ཞིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་གཅིག་ ཡང་ན་ དེ་ལས་
ལྷག་སྟེ་ཚད་དགོང་ཨིན།

- (༡) མི་མང་གི་མཐའ་དོན་བཙན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་བ། ཡང་ན།

- (༢) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ རིགས་སྣ་དེ་ མཁོ་སྤྱོད་ལངམ་སྡེ་བཀའ་སྡེལ་འབད་མ་
ཚུགས་པ།
- (༣) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ སྤོ་ཤིང་རིགས་སྣ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཚོང་སྐྱར་
གྱི་དོན་ལུ་མང་ཤོས་ཅིག་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་བཟོ་བཏོན་མ་འབད་བར་ ཕྱི་ལས་ནང་
འདྲེན་འབབ་པ།
- (༤) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་གིས་ འོས་འཚམས་ལྡན་པའི་ཚོང་སྐྱར་གྱི་གོང་ཚད་ལྟར་དུ་ ཚོག་
ཐམ་སྤོད་མ་བཏུབ་པ།

ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནི་དོན་ལུ་དགོས་མཁོ་གཞན།

- ༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་མ་ད་ ཡང་ན་ མ་གནང་
བར་བཞག་ནི་ཚུ་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོས་པའི་
ཁར་ དམིགས་བསལ་གྱིས།
- (༡) ཐོབ་དབང་འཆང་མི་དེ་ལུ་ ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་ལུ་བཟོ་མཁོ་གསལ་བསྐྱབས་ཚུ་ལུ་ ལན་
གསལ་བཏོན་ནི་གོ་སྐབས་སྤོད་དགོ།
- (༢) ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་གནང་མ་ད་ ཡང་ན་ མ་གནང་བའི་སྤྱོད་ལས་ ཁོ་རྒྱུད་ཡོད་མི་
སྡེ་ཚན་དང་ གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱད་རིག་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་དང་ཅིག་
ཁར་གྲོས་བསྟུན་འབད་དགོ།

༨. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ཚོག་ཐམ་གནང་ནི་ ཡང་ན་ མ་གནང་བར་བཞག་ནི་
ཡང་ན་ སྤྱོད་ལས་ལྷུང་གི་གྲོས་ཚོད་ལུ་ ཁོ་རྒྱུད་མ་བཏུབ་ཚེ་ ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལུ་མཐོ་
གཏུགས་ལུ་ཚོག།

ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བ།

༩. སྤོང་གི་འགན་ཡིག་ཚུ་ནང་ རིགས་སྣ་དངོས་པོ་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་ནི་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་
འདི་དོན་ཚན་ ༤༡ པ་དང་ ༤༢ པའི་ནང་བཏོན་དེ་ཡོད་པའི་ ཡངས་ཆག་ལས་འགལ་བའི་
བཀག་དམ་འབད་བ་ཅིན་ བསྟུར་སྤོད་འབད་མི་ཚོག།

སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག།

༥༠. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྤྱི་ཐོབ་དབང་ལུ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་
ཚོགས་དང་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོ་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་དགོ།

བཏག་ཞིབ།

༥༡. བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷ་ཡིག་སྤུལ་མི་གིས་ཐོབ་ཡོད་པའི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་རིགས་སྤྱི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ལྷ་ཏྲོག་
ཐོག་ལུ་བཏག་ཞིབ་འབད་དགོ།

མིང་བཏགས།

༥༢. སྤྱང་སྐྱོབ་རིགས་སྤྱི་ཅིག་གི་མིང་ཏགས་དེ་ རིགས་སྤྱི་དེའི་ངོས་འཛིན་ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་
རིགས་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་ཅན་དགོ། རིགས་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་ཅན་གྱི་མིང་བཏགས་དེ་ཡང་རིགས་སྤྱི་
ངོས་འཛིན་འབད་ནི་ལུ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་ མིང་ཚོག་དང་མིང་ཚོག་མཉམ་སྦྱར་ མིང་ཚོག་
དང་ཨང་ག་བྲུགས་མཉམ་སྦྱར་ ཡང་ན་ ཡིག་ག་བྲུགས་དང་ཨང་ག་བྲུགས་མཉམ་སྦྱར་ གང་རུང་
བཏགས་ཚོགས།

སོན་རིགས་ལག་ཁྱེར་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས།

༥༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོབ་དབང་སྤྱོད་མི་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཤིང་རིགས་
སྤྱི་དངོས་པོ་ཚུ་བཟོ་བཏོན་དང་ལག་ཁྱེར་སྤྱོད་ལུགས་ དེའམ་ ཚོང་འབྲེལ་འཐབ་ནི་ ཡང་
ན་ སྤྱི་ཤིང་རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་ནང་འབྲེན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་ ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་
རྒྱིགས་ཏེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་སོ་སོར་འོང་དགོ་པ་ཨིན།

དཔེ་གསར་ཁྲིམས་དབང་གི་འབྲེལ་མཚམས།

༥༤. དངོས་པོའི་རིགས་སྣ་ཚུ་ ཡང་ན་ དེའི་ཆ་ཤས་ཚུ་སྟོན་ནིའི་ཐང་ཁར་ དཔེ་གསར་བདག་དབང་གི་
བཀག་དམ་ལུ་མ་ལྷོས་པར་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༤། པ་ལས་ ༤༩ པའི་ནང་བཀོད་
དེ་ཡོད་མི་ཡངས་ཆག་དང་འཁྲིལ་དགོ།

རིགས་སྟེལ་མི་ཚུ་གི་ཐོབ་དབང་ཆ་གནས་མེད་པ།

༥༥. གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་ཚུ་གི་བདེན་ཁུངས་བཀག་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་
རིགས་སྟེལ་མིའི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ ལུ་མེད་དང་བདེན་སྟོང་སྟེ་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།

- (༡) རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་དབང་སྟོན་པའི་སྐབས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༩༧ པ་
ལས་ ༩༤ པ་ཚུའི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་གནད་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ཡོད་པ། ཡང་ན།
- (༢) རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་ལམ་མེད་པའི་མི་ཅིག་ལུ་ཐོབ་དབང་སྟོན་དེ་ཡོད་པ།

རིགས་སྟེལ་མི་གི་དབང་ཆ་མེད་གཏང་བ།

༥༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༩༧ པ་ལས་ ༩༤ པའི་ནང་ འཁོད་དེ་ཡོད་མི་ གནས་ཚུལ་ཚུ་
མ་འགྲུབ་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྟེལ་མི་གི་ཐོབ་དབང་ཚུ་ཆ་མེད་
གཏང་ཚེ་ག།

༥༧. རིགས་སྟེལ་མི་གིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་དུས་ཡུན་ནང་ གཤམ་གསལ་གི་ལས་སྣ་ཚུ་འགྲུབ་ནི་
ལས་ འབྲས་ཤོར་འབྲུང་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྟེལ་མི་ལུ་
གནད་སྟེ་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་ཆ་མེད་གཏང་ཚེ་ག།

- (༡) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རིགས་སྣ་རྒྱུན་སྦྱོང་བདེན་དཔུང་གི་དོན་ལུ་
བརྗོད་གནས་ཚུལ་ཡིག་ཆ་ཡང་ན་ དགོས་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ཚུ་ལུ་དགོ། ཡང་ན།
- (༢) ཐོབ་དབང་ལག་ལེན་སྟོན་ཐབས་ལུ་ སླ་ཆ་ཚུ་སྟོན་དགོ།

(੩) ཐོབ་དབང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལས་ རིགས་སྤྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་ ཆ་མེད་བཏང་བའི་ཤུལ་
མར་ག མོ་སྐྱོང་འཐབ་མི་དེ་གིས་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་མིང་བཏགས་གཞན་ཅིག་གྲོས་འཆར་
སུལ་དགོ།

ལེའུ་ ༥ པ།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།

རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད།

- ༥༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ནི་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ་ཚུ་གི་གཤམ་
ལས་ གང་རུང་གཅིག་བརྒྱད་དེ་ ལེན་དགོ།
- (༡) རྩོན་དབྱེད་གན་རྒྱའི་ཐོག། ཡང་ན།
- (༢) ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱའི་ཐོག།
- (༣) རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱའི་ཐོག།
- (༤) གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱའི་ཐོག།

ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་འཆར།

- ༥༧. སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་བཀོད་སྒྲིགས་ལྟར་དུ་ རིགས་རྒྱན་ཐོན་
ཁུངས་ཐོབ་སྤྱོད་གྱི་གྲོས་འཆར་དང་གཅིག་ཁར་ དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་
སྒྲུགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སུལ་དགོ།
- ༥༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་གི་ཚད་གཞི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་
འཆར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོཔ་དང་ དེའི་གྲོས་ཚེད་འདི་ཡང་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་
དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ སྤྱོད་མི་འདི་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བརྒྱ་དོན་སྤྱོད་དགོ།

༤༡. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ ལུ་ཡིག་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་
དམིགས་པ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོ།

༤༢. ཐོབ་སྤྱོད་གྲོས་འཆར་འདི་ སྡོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་
གང་རུང་ཅིག་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ནི་གི་གཞི་ཨིན།

༤༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་གུར་གཞི་བཞག་ཐོག་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
གི་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་གནང་བ་གནང་ནི་ ཡང་ན་ མ་གནང་ནི་འཐུང་དཔུང་གྱི་དབང་ཚད་འདི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ཡོད།

༤༤. རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཐོབ་སྤྱོད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་རིམ་དང་ལས་རིམ་ལུ་འཁྲིལ་དགོ་ཆེ་
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་སྤྱི་རིམ་
པ་ཚུ་འདི་གོས་མཁོ་ལས་ཡངས་ཆག་ ཡང་ན་འཐུས་དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ལུ་བ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་
ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ཕུལ་དགོ།

༤༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ཚན་ ༤༤ པའི་དོན་ལུ་ སྤྱིར་
བཏང་རྒྱལ་ཁབ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་མི་སྡེ་ལུ་ཁེ་ཕན་བྱུང་ཡོད་པའི་ཚད་གུ་གཞི་བཞག་སྟེ་
གྲོས་ཐག་གཅད་དགོ།

སྤྱི་གོང་བཟང་འཕྲོད་གནང་བ།

༤༦. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ སྡོན་དཔུང་གྱི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་
བཤའི་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བའི་ ཉེ་མ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རིགས་
རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ ཡང་ན་ སྤར་སྤོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་འདི་ སྤྱི་གོང་བཟང་འཕྲོད་གནང་བ་
ལེན་དགོ།

ཚོག་ཐམ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

- ༤༧. རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤའ་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤའ་གན་རྒྱ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲབ་དབང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་མངའ་འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ བསྐྱེད་ལེན་གི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་ཚོག་ཐམ་གཞན་གྱི་ཚབ་སྤེལ་བཏུབ།
- ༤༨. གལ་སྲིད་ རྩོད་མི་ཅིག་ལུ་ ལས་སྡེ་གཞན་ལས་ཚོག་ཐམ་ ཡང་ན་ ཉེ་གས་མེད་ཀྱི་གནང་བ་དགོ་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ གན་འཛིན་མ་བཟོ་བའི་ཉེ་མ་རྩོད་མི་འདི་ལུ་ དེ་ལུགས་ཀྱི་ཚོག་ཐམ་ལེན་ནི་ལུ་གོགས་རམ་འབད་ཚོག།
- ༤༩. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་གང་རུང་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ཐོན་ཁུངས་ཡུན་བརྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ་པ་ཡོད་མེད་གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོ།
- ༥༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དོན་ཚན་ ༤༩ པའི་འོག་ལུ་ ཐོན་ཁུངས་ཡུན་བརྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་འགྲོ་སྲོང་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་རྩོད་མི་འདི་གིས་འབག་དགོ།

རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་དང་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ།

སྤྱི་བཏང་བུ་རིམ།

- ༥༡. རྩོད་མི་ཅིག་གིས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་ ཚོང་འབྲེལ་བརྩིས་ཏེ་ ཚོང་འབྲེལ་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྤྱོད་ལེན་སྐབས་ ཐང་ཀར་དུ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་ཤུལ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།
- ༥༢. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་རྩོད་མི་རྩེ་ཉོངས་ལས་སྡེ་ རྩོད་མི་དང་ཅིག་ཁར་རྩོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ མཐུན་སྲིག་འབད་དགོ།

- ༡༣. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་འཛོག་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- ༡༤. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ གནང་བ་མ་གནང་མིའི་ཉེ་མ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་འདེབས་གནང་ཚེག།
- ༡༥. གལ་སྲིད་ སྦྱོང་མི་འདི་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ དོན་ཚན་ ༡༤ པའི་འོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གྲོས་འདེབས་གནང་མི་ལུ་ ཁས་མ་ལེན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་སྦྱོང་མི་དང་གཅིག་ཁར་ སྤར་ཡང་མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཚེག།
- ༡༦. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་སྦྱོང་མི་ཅིག་གིས་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཁ་ཚིག་རྒྱ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ངོ་འཛོམས་ཐོག་སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།

སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ

- ༡༧. སྦྱོང་མི་ཅིག་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་འོས་འབབ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་འགོ་ཐོག་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་གོ་རིམ་དོན་ལུ་ སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚེག།
- ༡༨. སྲོན་དཔུང་གྱི་གན་རྒྱ་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་གན་འཛིན་ཡང་ན་ མཐུན་སྦྲིག་འབད་ཡོད་པའི་གན་འཛིན་གང་རུང་ཅིག་དགོ།
- ༡༩. སྲོན་དཔུང་གྱི་གན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་ཅིག་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་ལུ་འཁྲིལ་དགོས་མེད།
- ༢༠. སྲོན་དཔུང་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ འོག་སྦྱོང་མ་དགོ་པའི་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༧. སྲོད་མི་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ སྲ་གོང་གི་ཡིག་ཐོག་གནང་བ་མེད་པར་
ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཅུ་
ཕན་གཞན་ལུ་སྲོད་མི་ཚོགས།

༡༨. གཤམ་སྲོད་སྲོད་མི་ཅིག་གིས་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚར་མི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཅུ་ཕན་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་ ཐོན་སྲོད་གོང་འཕེལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་
བཀོལ་སྲོད་གྱི་དོན་ལུ་སྲོད་ཚེ་ ཅུ་ཕན་དེ་གིས་ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་མཐུན་
རྒྱུག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་གྲོས་འཆར་བཙུགས་དགོ།

༡༩. སྲོད་མི་ཅིག་གིས་ ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་སློ་འདོད་མེད་ཚེ་ ཐོབ་སྲོད་
འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་དང་ ཞིབ་འཇོལ་གྲུབ་འབྲས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
བད་དོན་ཚུ་ སྲོན་དབྱེད་གན་རྒྱ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཚུམ་སྲོད་དགོ།

༢༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༩ པའི་འོག་ལུ་ བཙུམ་སྲོད་དེ་ཡོད་པའི་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་
འབྲས་ཚུ་དང་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚར་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་བད་དོན་
ཚུ་གི་བདག་དབང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ཡོད།

ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ།

༢༡. ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་འདི་ ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སློེ་ལས་ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚོག་
གྲུར་གཞི་བཞག་ཡོད་པ་ལས་ ལེའུ་ ༧ པར་འཁོད་དེ་ཡོད་མི་ཆ་རྒྱུན་ལྟར་ ཁེ་ཕན་ཚུ་འབྲ་མཉམ་
དང་སྲི་སྟོམས་ཐོག་ བཀོ་བཤའ་སྲོད་དགོ།

༢༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༧༧ ལུ་མ་ལྟོས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་དང་སྲོད་མི་
ཅིག་གིས་ འོས་འབབ་མཐོང་ཚེ་ སྲོད་མི་འདི་གིས་ སྲོན་དབྱེད་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བར་ ཐད་ཀར་
ཏུ་ ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བཀོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚོགས།

༤༧. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་
སྤྱོད་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ཞིབ་
འཚོལ་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་རྒྱ་བཀོད་པ་ཨིན།

༤༨. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་འདི་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་
ལོག་སྤྱོད་མ་དགོ་པའི་བྱ་རིམ་གྱི་འཇུག་དང་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།

ཨིན་རུང་སྲོན་དཔུང་གོ་རིམ་སྐབས་ འགན་ལེན་གྱི་འཇུག་སྤྱོད་ཡོད་ཚེ་ འཇུག་ལོག་སྤྱོད་ཨིན་
དགོ།

གནས་པའི་ལག་ཁྲེར།

༤༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སྲོན་དཔུང་གི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་སྲན་
བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ སྤྱོད་མི་འདི་ལུ་གནས་པའི་ལག་ཁྲེར་སྤྱོད་དགོ།

༥༠. གནས་པའི་ལག་ཁྲེར་འདི་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སྲོལ་
ཤེས་ཡོན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པའི་སྐབས་
བྱེད་བཏུབ།

རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གན་རྒྱ།

༥༡. རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱ་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཐོབ་སྤྱོད་འབད་མ་ད་ ལྷན་ཐབས་
འབད་དགོ་པ་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་གན་འཛིན་ཨིན།

༥༢. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གན་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ གཤམ་འཁོད་
གནད་དོན་ཚུ་གི་དོན་ལས་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུད་གྱི་གན་རྒྱ་བཟོ་ཚོགས།

(༡) སློབ་ཚུགས་ཅིག་གིས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པར་ སློབ་རིག་གི་གཙུག་ལག་ཤེས་
ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་གསལ་སློབ་རིག་གི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་མི། ཡང་ན།

(༢) རྒྱལ་ཡོངས་གཙུག་སྡེ་ཚུའི་བར་ན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཙུག་སྡེ་ཚུའི་བར་ན་
དེལས་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚད་བརྗེ་སོང་
འབད་མི།

(༣) དམིགས་གསལ་གནད་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚད་བརྗེ་དཔུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་གྱི་རོཙ་གཙོ་ཅན་གྱི་ གྲོས་ཐག་ཚོད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་
གནང་བ་གྲུབ་མི།

(༤) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་དེ་བསྐྱུན་གྱི་གནད་
དོན་གཞན་ཚུ།

༧༩. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་རོཙ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༧༩ པའི་འོག་ལུ་ སྤྱོད་
མི་ཅིག་ལུ་ རྒྱ་ཚམསོ་བཟུང་གྱི་གན་རྒྱའི་དོན་ལུ་ བྱད་ཚོས་ཚུ་ཚང་ག་མི་ཚང་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་
དགོ།

བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྲོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྤྱོད།

༧༧. རྒྱལ་སྤྱི་བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་གྱི་སྤྲོ་ཤིང་ ཚིངས་ཡིག་གི་ཟུང་
སྒྲགས་ ན པའི་ནང་ ཚུལ་མཐུན་ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ལས་མེན་མི་
དམིགས་གསལ་དུ་ བཟའ་འཐུང་དང་ཆག་གི་དོན་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱེལ་ལེན་ ཐོབ་
སྤྱོད་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་ལམ་ལུགས་
ཚིངས་ཡིག་ནང་གི་ ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྤྲོ་ཤིང་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མི་མང་མངའ་འོག་དང་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་དམ་འཛིན་འོག་ལུ་
ཨིན་པའི་ གསལ་སྒྲགས་འབད་འབདཝ་ཅིག་དགོ།

༧༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ མི་མང་མངའ་འོག་ལུ་དང་ གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་
དམ་འཛིན་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་ རིགས་དབྱེ་སྟེ་བཞག་དགོ།

༧༦. གཤམ་སྲིད་ དཔེ་ཚད་ཅིག་ བཟའ་འཐུང་ ཡང་ན་ ཆག་གི་དོན་ལུ་མིན་པའི་གནད་དོན་ལུ་ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པའི་དོགས་པ་འཆར་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཅན་གཙོ་བོ་ཅན་གྱིས་ དེ་ལུ་གས་གྱི་
སྲོ་ཤིང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་འོ་ཐོབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་
ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་དགོས་སྟེ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཚེག།

༧༧. བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་
གང་རུང་ལུ་ མི་མང་བསྐྱུ་ལེན་ནང་ཡོད་མི་ དེ་ལས་ མི་མང་མངའ་འོག་ནང་འཁོད་ གསལ་ཉོག་
ཉོ་སྟེ་གསལ་བསྐྱུགས་མ་འབད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་
ལམ་ལུ་གས་གྱི་མ་ཁུབ་ནི་དང་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཉོ་ལག་
ལེན་འཐབ་དགོ།

གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ།

༧༨. གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་མང་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་
བགོ་བཤའི་ལམ་ལུ་གས་ཚེངས་ཡིག་གི་འོག་ལུ་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་གྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་གི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་གན་འཛིན་ཨིན།

དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་ལག་ཁྲེར།

༧༩. རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཚུ་ཅན་གྱིས་སྤོན་དབྱུང་གན་རྒྱ་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་
ཡང་ན་ རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ གནས་ཚད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཆ་སྤོ་བཤུང་གི་གན་རྒྱ་འི་
འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ཆའི་དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་འཁོད་
དེ་ཡོད་པའི་ དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུང་གི་ལག་ཁྲེར་སྤོང་དགོ།

༡༠༠. དཔེ་ཚད་སྤོ་བཤུད་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་འདི་གིས་ དཔེ་ཚད་འདི་ས་གནས་ག་ཏེ་ལས་བསྟུ་ལེན་འབད་ཡི་ག་
དང་ དཔེ་ཚད་འདི་ ས་གནས་ག་ཏེ་ལུ་གཏང་མ་ཡིན་ན་སྟོན་དགོ།

ལེབ་ ༤ པ།

སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྟོན།

ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་དང་ མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོང་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་།

༡༠༡. རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ འབྲོར་ཆེ་བའི་སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་རྒྱུན་མཐུད་པ་ཡོད་པ་སྟེ་ངེས་བརྟན་བཟོ་བབས་ལུ་ དེའི་ཡིག་ཐོག་
བཀོད་ནི་དང་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོང་ དེ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཡར་ཤུག་གཏང་དགོ།

༡༠༢. རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་འདི་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་གི་མཛོད་ཐོ་དང་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་ དེ་ལས་ ཚད་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་
གྱི་ལས་སྡེ་ལྟེ་བ་ཡིན།

ཡིན་རུང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་མེད་ཆེ་
རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་དང་ ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ ས་གནས་གི་མི་སྡེ་ ཡང་ན་ མི་ངོམ་ཚུ་
ཐོབ་སྟོན་དང་ཁེ་སྤོལ་བཀོ་བཤུའི་གན་རྒྱ་ནང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ཐོབ་དབང་མེད་པ་བཟོ་མི་
ཆོག།

༡༠༣. རྒྱལ་ཡོངས་རོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུའི་བདེ་དོན་ ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་
སྤུད་གཞི་མཛོད་ཅིག་ རྒྱུན་སྦྱོང་འབད་དགོ།

༡༠༤. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ལས་སྡེ་གཞན་གང་རུང་ཅིག་གིས་ སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་
རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་མཛོད་ཐོ་དང་ ཡིག་ཐོག་བཀོད་ནི་གི་རེ་འདོད་བསྐྱེད་ཆེ་ རྒྱལ་ཡོངས་རོ་
ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཐོག་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་གནང་བ་ལེན་དགོ།

༡༠༥. སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ཐོ་བཀོད་
འབད་མ་ད་ ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་ཚུ་གི་ སྐ་གོང་བརྟེན་འཕྲོད་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༠༦. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་ཚུ་གི་ཉེན་
སྲོལ་ངེས་བརྟན་བཟོ་ནི་དང་ ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ བཀོལ་སྟོན་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་
བཤའ་ཡར་ཉམ་གཏང་དགོ།

༡༠༧. སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཇོལ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྟོན་འབད་ནི་འདི་ འབྲེལ་མཉམ་དང་སྤྱི་སྤོམས་ཐོག་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའ་
ཡར་ཉམ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ཚང་འཛིན་འབད་དགོ།

མི་སྡེའི་བྱ་རིམ།

༡༠༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་གྱིས་ དགོས་མཁོ་འཐོན་ཚེ་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ ཡར་ཉམ་གཏང་ནི་ནང་ མི་སྡེའི་བྱ་རིམ་བཟོ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་དགོ།

སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་སྟོན་མི།

༡༠༩. མི་ངོམ་ཅིག་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཨིན་མ་སྟེ་ མི་སྡེ་འདི་གིས་ངོས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་
ན་མ་གཏོགས་ མི་སྡེ་ཅིག་གི་ རང་འཁོད་ལུ་ཡོད་པའི་སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་འདི་ མི་སྡེ་
ཨིན་མ་སྟེ་བཟུ་དགོ།

༡༡༠. གལ་སྲིད་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ གཅིག་ལས་
མང་བའི་མི་སྡེ་གི་འཆང་སྟེ་ཡོད་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་
གཙུག་ཅན་གྱི་གྲོས་འདེབས་ཐོག་ མི་སྡེ་གང་རུང་ཅིག་ སྐར་སྔོལ་ཤེས་ཡོན་སྟོན་མི་སྡེ་ གལ་
གཏོགས་འབད་བཟུག་དགོ།

༡༡༡ གཤམ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༠༩ པ་དང་ ༡༡༠ པའི་འོག་ལུ་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་
མ་ཚུགས་ཚེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་འདི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་མི་སྡེ་བཙུགས་དགོ།

སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ཐོབ་སྦྱོང།

༡༡༢. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྦྱོང་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཚེད་ཏུ་བཀོད་
མི་སྡུག་བཀོད་ལྟར་ ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སྤུལ་དགོ།

༡༡༣. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྦྱོང་གོས་འཆར་
སྤུལ་ཐངས་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༥༩ པ་ལས་ ༤༥ པ་ཚུན་འཁོད་ཡོད་པའི་བྱ་
རིམ་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

**རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་
གན་རྒྱ།**

༡༡༤. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་གྱི་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་
བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༡ པ་ལས་ ༡༤ པ་ཚུན་དང་ དོན་
ཚན་ ༢༥ པ་ལས་ ༢༢ པ་ཚུན་ འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

ལེའུ་ ༡ པ།

འབྲ་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་གྱི་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའ།

༡༡༥. རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་བྱུང་བའི་ཁེ་སྙན་ཚུ་ འབྲ་
མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་ཐོག་བཤོ་བཤའ་འཐོབ་དགོཔ་འདི་ སྦྱོན་དབྱུང་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྦྱོང་
དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ཚུ་གི་ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན།

༡༡༦. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་བྱུང་བའི་ཁེ་སྙན་ཚུ་ འབྲ་མཉམ་དང་སྦྱི་སྦྱོམས་ཐོག་བཤོ་བཤའ་འཐོབ་དགོཔ་
འདི་ ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སྙན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱའི་ ཆ་ཤས་གཙོ་བོ་ཅིག་ཨིན།

༡༡༧. རྒྱལ་ཡོངས་རྩོམ་གཙོ་ཅན་གྱིས་མཐུན་སྦྲིལ་དང་ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་
ལེ་ཕན་ཚུ་ འདྲ་མཉམ་དང་སྤྱི་སྡོམས་ཐོག་བགོ་བཤའ་འཐོབ་དགོལ་ངེས་བརྟེན་བཟོ་དགོ།

༡༡༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ལུ་ ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གྲངས་སྟུ་ བཅའ་ཡིག་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་
མི་ལྟར་ དངུལ་འབྲེལ་ཡང་ན་ དངུལ་འབྲེལ་མེན་པའི་ལེ་ཕན་ཚུ་ ཡང་ན་གཉིས་ཆར་ཚུད།

༡༡༩. རྒྱལ་ཁམས་གྱི་ནགས་ཚལ་སྤྱང་སྦྱོབ་ས་ཁོངས་དང་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་བསྐྱེལ་ན་
འབད་བའི་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་
པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༠. མི་སྡེ་ཚུ་གིས་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ དུན་བརྟེན་སྟེ་བཞག་མི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་
བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་བརྩམས་པའི་ རྩོད་སྟེ་ནགས་ཚལ་ནང་གི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་
ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ལས་ མོས་མཐུན་ཐོག་
གི་ཆ་ཤས་ཅིག་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༡. སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་
འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་ དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ལས་ཆ་ཤས་ཅིག་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་
ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

༡༢༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༡༡ པ་ལྟར་ རྒྱལ་ཡོངས་རྩོམ་གཙོ་ཅན་འདི་ སྤར་སྲོལ་
ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་སྤྱོད་མི་ཨིན་ཚེ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་
ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དངུལ་གྱི་ལེ་ཕན་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་
བཤའི་མ་དངུལ་ནང་བཅུགས་དགོ།

སློབ་རིག་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་།

༡༢༣. ཐོབ་སྤྱོད་དང་ལེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ནང་ལུ་ སློབ་རིག་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ གང་རུང་གི་
དོན་ལུ་ ལཱ་བ་འབདམ་ད་ ཁྲིམས་དོན་འབྲེལ་བྱུང་ཚུ་ ཆེད་དུ་བཀོད་དགོ།

༡༢༤. ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་མེད་ཚེ་ གློ་རིག་རྒྱ་དངོས་ལུ་ ལུ་བ་འབད་བའི་སྐབས་
ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་གན་རྒྱ་གི་མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་དགོ།

༡༢༥. གལ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༢༤ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གན་རྒྱའི་མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་བ་
མེད་ཚེ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ དེ་འབྲེལ་གྱི་སྐར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཐོབ་སྦྱོང་དེ་ ཁྲིམས་
འགལ་སྦྱེ་བཅི་འཛོག་འབད་དགོཔ་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༥༧ པ་དང་འཁྲིལ་བའི་
ཉེས་ཆད་ཕོག།

༡༢༦. གློ་རིག་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་གི་དོན་ལུ་ ལུ་ཡིག་ཕུལ་བའི་འདི་འཕྲོ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་
དོན་ཚན་ ༡༢༤ པ་ལྟར་དུ་ མཐུན་སྦྱིག་བཟོ་ནི་འགོ་བཙུགས་དགོ།

༡༢༧. མཐུན་སྦྱིག་ ག་དེ་མཚོགས་མཚོགས་ མཐའ་བཅད་འབད་དགོཔ་དང་ དེ་ཡང་ དེ་བརྩམ་མའི་
ཐོབ་དབང་ གནང་ནི་ལུ་ དགག་ཆ་འབད་ནིའི་དུས་ཚོད་མ་རན་པའི་སྐྱོང་ལས་ མཐའ་བཅད་
འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡ པ།

འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་མ་དངུལ།

འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་མ་དངུལ།

༡༢༨. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་མ་དངུལ་འདི་ ད་ལས་སར་ ཁྲིམས་དང་བསྟུན་པའི་
མ་དངུལ་སྦྱེ་ ཁྲིམས་མཐུན་བཟོམ་ཨིན།

༡༢༩. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་ལྷ་རྟོག་འོག་ལུ་ འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོང་དང་ཁེ་སན་བཤོ་བཤའི་
མ་དངུལ་གྱི་བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་འབབ་དགོ།

མ་དདུལ་གྱི་དགོས་དོན།

༡༣༠. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དདུལ་འདི་ གཤམ་འཁོད་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- (༡) འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྔ་རིགས་སྣ་ཉམས་སྲུང་དང་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི་དང།
- (༢) རྩོད་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ནི།

མ་དདུལ་ལུ་ཕན་གོགས།

༡༣༡. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དདུལ་གྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་དེ་ཡང།

- (༡) རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་དང་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་མི་ལས་བསྐྱེ་ལེན་འབད་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ་དང།
- (༢) མི་སྡེ་ཚུ་གིས་གོང་འབྲེལ་བཏང་སྟེ་ཡུན་བརྟན་སྟེ་བཞག་མི་ བཟའ་འཐུང་དང་སོ་ནམ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་བཙུན་པའི་ རྩོད་སྟེ་ནགས་ཚལ་ནང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ།
- (༣) སྤར་སྟོལ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་དདུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཚུ།
- (༤) རྩོན་དཔུང་གོ་རིམ་རྒྱབས་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་རྒྱབས་ རྩོད་དགོ་མི་བྱ་རིམ་གྱི་འཐུས་དང་འགན་ལེན་གྱི་འཐུས་ཚུ།
- (༥) གོགས་རམ་དང་ ཞལ་འདེབས་ ཡང་ན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ ཡང་ན་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་འབྲུང་བའི་མ་དདུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ།
- (༦) རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡོད་པའི་དེ་བརྩམ་མའི་འབྲུང་ཁྲུངས་གཞན་ཚུ།

ཕྱིས་ལྷ་དང་ཕྱིས་ཞིབ།

༡༣༢. འབྲུག་གི་ཐོབ་སྤྱོད་དང་ ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་གྱི་ཕྱིས་ཞིབ་འདི་ ད་ཡོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ ལྟར་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༧ པ།

ཐོ་དེབ་དང་ འཛིན་ཐོ་ དེལས་ མཚུག་བསྐྱེལ།

ཐོ་དེབ།

༡༣༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༢(༢) པ་དང་ ༡༢(༣) པ་དང་འཁྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་ གཙོ་ཅན་གྱིས་ རིགས་རྒྱུན་དང་ རྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་རྐྱེ་ལྷན་ རིགས་སྒྲིའི་ གནས་སྤུང་གཞི་མཛོད་ཚུ་ བསྐྱ་གསོག་འབད་དགོ།

༡༣༤. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་མི་ལྟར་ རིགས་རྒྱུན་ ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྤྱོད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་འབད་ བངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཁ་གསལ་ཡོད་མི་ཐོ་དེབ་ཅིག་རྒྱུན་རྐྱེང་འབབ་དགོ།

འཛིན་ཐོ།

༡༣༥. རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་མི་ལྟར་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཐོབ་སྤྱོད་འབད་ཚར་མི་ཚུའི་ འཛིན་ཐོ་ཚུ་རྒྱུན་རྐྱེང་འབབ་དགོ།

༡༣༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༣༥ པའི་འོག་གི་ འཛིན་ཐོ་གི་འབྲེལ་བཅའ་ བཅའ་ཡིག་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་བའི་དུས་ཡུན་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་སྤྱོད་དགོ།

༡༣༧. རྒྱལ་ཁབ་ ཡང་ན་ ཚན་རིག་གི་ནང་ རིགས་སྐྱ་གསར་འཕྲོག་གི་མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་བཅོལ་འཛོག་ལུ་ གནས་དེབ་དཔེ་ཚད་ ཚུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཕྱིས་སྤྱོད་དགོ།

༡༣༤. ལོ་ཐོག་གི་རིགས་གསར་བརྟེན་ ཡང་ན་ ཚམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱེལ་བྱིན་མི་ མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་
ཅིག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ འདི་གི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ཅིས་སྤོད་དགོ།

༡༣༥. རིགས་སྐྱོ་ཚོགས་དང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུ་ བསྐྱུ་གསོག་འབད་མི་ མི་ངོམ་
ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་ཅན་ངོ་ཚབ་ལུ་ དཔེ་ཚད་ཅིས་སྤོད་དགོ།

རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་མཇུག་བསྐྱེལ་གཏང་བཅངས།

༡༤༠. གཤམ་སྤོད་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྤོད་མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཐོབ་སྤོད་
འབད་ཚར་མི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མཇུག་བསྐྱེལ་གཏང་ནི་ལྟོ་འདོད་ཡོད་ཚེ་ སྤོད་མི་འདི་
གིས་ སོ་སོ་སྡེ་ལ་བཟེད་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྤོད་འབད་ཚར་མི་ཚུ་
རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་ལུ་ལོག་སྤོད་དགོ།

༡༤༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འདི་དོན་ཚན་ ༡༤༠ པ་དང་འཁྲིལ་ གཤམ་སྤོད་རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་
ཀྱིས་དགོས་ཚེ་ སྤོད་མི་ཅིག་གིས་དེ་འཕྲོ་ལས་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་མཇུག་བསྐྱེལ་གཏང་བའི་
རྒྱུ་བྱེད་བརྟེན་དགོ།

ལེའུ་ ༡༠ པ།

ལྷ་རྟོག་དང་བསྐྱར་སྤོད།

བསྐྱར་སྤོད་འགོ་དཔོན།

༡༤༢. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་གནང་བ་གོལ་ཐོག་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འདི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་འགོ་དཔོན་ཚུ་ བསྐྱར་སྤོད་འགོ་དཔོན་སྡེ་བསྐྱོ་བཞག་
འབད་དགོ།

༡༤༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ བཅའ་ཁྲིམས་
བསྐྱར་སྤོད་འབད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གཞུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་
རྒྱུ་བྱེད་ཚུ་ལེན་ཚོགས།

གསང་བའི་གནས་ལུགས།

- ༡༤༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ བསྟར་སྤོང་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ གསང་བའི་གྲངས་སྲུ་བརྩི་འཛོག་
འབད་བའི་གནས་ཚུལ་ག་ར་ ཉེན་སྲོལ་འབད་དགོ།
- ༡༤༥. ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ཚུ་གིས་ གསང་བའི་གྲངས་སྲུ་བརྩི་འཛོག་འབད་བའི་ སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་
གྱི་བདེ་དོན་ཚུ་ གནང་བ་མེད་པའི་མི་ངོམ་གང་རུང་ལུ་ ཐོབ་སྤོང་བཀག་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྤུང་གཞི་མཛོད་ལུ་ ཐོབ་སྤོང་བཀག་དམ་འབད་དགོ།
- ༡༤༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤༥ པ་ལུ་མ་ལྷོས་པར་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་
སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་ཁེ་ཕན་ལུ་དམིགས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་
གནས་སྤུང་གཞི་མཛོད་ནང་ལས་ དུས་དང་དུས་སུ་ གནས་ཚུལ་དཔར་བསྐྱུན་འབད་ཚོགས།

ལྷ་རྟོག་དང་ཤུལ་འཚོལ།

- ༡༤༧. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱི་ གྲོས་འདེབས་དང་
འཁྲིལ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་ཚུའི་ཐོབ་སྤོང་
དང་བཀོལ་སྤོང་གྱི་ ལྷ་རྟོག་དང་ཤུལ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ་ ས་མཚམས་སྒྲིབ་རོམ་འཛིན་འབད་དགོ།
- ༡༤༨. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁ་ལས་ཐོབ་སྤོང་འབད་དེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་བཀོལ་སྤོང་འབད་མི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲར་སློལ་ཤེས་ཡོན་
ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཁའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཐོབ་སྤོང་འབད་འབད་མ་ཞིན་མ་ངེས་བརྟན་
བཟོ་དགོ།

ཞིབ་དཔྱད་གྱི་དབང་ཚད།

- ༡༤༩. བསྟར་སྤོང་འགོ་དཔོན་ཅིག་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི་ནང་ངེས་པར་
མཁོ་བའི་ དབང་ཚད་ཤིལ་པོ་ཡོད།

༡༥༠. བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་གྱིས་ མི་ཅིག་ལུ་ཚུད་གཞི་གི་སྐོར་ལས་རྒྱུ་ཆ་ཡོད་པ་བརྩམ་མཐོང་ཚེ་
དྲི་དཔུང་དང་ བདེན་ལུངས་ དཔང་པོ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ཡིག་ཆ་དང་ ཀི་དེབ་ འཛིན་ཐོ་དང་
དངོས་པོ་ཚུ་གིས་གསལ་ལུ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ འབོད་བཀྲག་འབད་ཚོགས།

༡༥༡. རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་ ཁྲིམས་བསྟར་སྲོད་འབད་མི་ལས་སྡེ་གང་རུང་ཅིག་ ལས་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་དབང་ཚད་ཚུ་སྲོད་ནི་ལུ་གོགས་རམ་ལེན་ཚོགས།

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་འཛིན་ཐོ་སྲོད།

༡༥༢. ཁྲིམས་འདུན་ལས་བཅན་འཚོལ་བཀའ་འཕྲིན་ཡོད་པའི་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ ནམ་རང་
འབད་རུང་ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ལུ་ ཐོབ་སྲོད་འབད་ཚོགས་དང་ དེ་དོན་ལུ་གསང་ཚིག་
དང་གསང་ཡིག་ སློག་རིག་མཉེན་ཆས་ ཡང་ན་ སྲ་ཆས་དང་ ཨང་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་གོ་
རྟོགས་ནང་ མཁོ་བའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་སྲོད་དགོ།

སྐྱེལ་འབྲེན་བཀག་གི་ བཅན་འཚོལ་དང་བཅན་ལེན་འབད་ནི་དབང་ཚད།

༡༥༣. གལ་སྲིད་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་ཅིག་ནང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་
གཞོན་འགེལ་འཐབ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་པའམ་ འཐབ་ཚར་བའི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ལུངས་ ལཱ་ཆས་
འཛིན་ཐོ་ ཡིག་ཆ་ ཡང་ན་ ཅུང་མཉམ་གཞན་སྐྱེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དོགས་པ་འཆར་ཚེ་ དེ་
བརྩམ་མའི་འགོ་དཔོན་གྱིས་ ངོས་འཛིན་གྲུབ་པའི་ ཞིབ་དཔུང་སྐོར་དང་ ཐོན་འཇུལ་ས་སྐོར་ནང་
ལུ་ སྐྱེལ་འབྲེན་བཀག་སྟེ་བཟླ་དཔུང་འབད་ཚོགས།

༡༥༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དོན་ཚན་ ༡༥༢ པ་ལྟར་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་བཟླ་དཔུང་
འབད་མ་ད་ སྐྱེལ་འབྲེན་འདི་ གཞོན་འགེལ་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་བསྐྱང་ ཡང་
ན་ འཐབ་ཚར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་སྐྱང་བ་འཆར་ཚེ་ སྐྱེལ་འབྲེན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ལུངས་
ཚུ་དང་ ལཱ་ཆས་ འཛིན་ཐོ་དང་ གཞོན་འགེལ་འཐབ་པའི་སྐྱེལ་བྱེད་བཏུབ་པའི་ གཞན་རྒྱུ་ཆས་
བཅན་ལེན་འབད་ཚོགས།

འཇུལ་བ་དང་ བཙན་འཚོལ་ དེལས་ བཙན་ལེན་གྱི་དབང་ཚད།

༡༥༥. གཤམ་སྲིད་ བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ཅིག་གིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ གཞོན་འགོལ་ཅིག་
ས་གནས་ཅིག་ནང་ འཐབ་ནི་ཡིན་པའི་ རྒྱ་མཚན་ཅན་ལུ་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་པ་ཅིན་ འགོ་
དཔོན་འདི་གིས་ ཁྲིམས་འདུན་ལས་ ས་གནས་འདི་ནང་འཇུལ་ཏེ་ བཙན་འཚོལ་འབད་ཚོག་
པའི་ བཀའ་འཕྲིན་གྱི་ལུ་བ་སྤུལ་ཚོག།

༡༥༦. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༥༥ པའི་འོག་ལུ་ གནང་ཡོད་པའི་བཀའ་འཕྲིན་འདི་གིས་
བསྟར་སྲོད་འགོ་དཔོན་ལུ་ དབང་ཚད་སྲོད་ཚོག་པ་དེ་ཡང་།

- (༡) ས་གནས་འདི་ནང་ བཙན་འཚོལ་དང་ གཞོན་འགོལ་འཐབ་པའི་ རྒྱ་མཚན་ཅན་ལུ་
ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ཚུགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ འཕྲུལ་ཆས་ ཡིག་སྡོ་
ཡང་ན་ གཞན་ཅ་ཆས་གང་རུང་ བཙན་ལེན་འབད་ནི་ ཡང་ན་ བཏོན་གཏང་ནི་དང་།
- (༢) གཞོན་འགོལ་འཐབ་ཡོད་མེད་ བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་
ས་གནས་འདི་ནང་ལས་འཐོབ་པའི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་ཡོད་ཅ་
ཆས་གང་རུང་ འབག་ནི།
- (༣) རྒྱུང་བསྐྱབས་བཟོ་ནི་ དཔེ་དེབ་གི་འདྲ་བཤུས་རྒྱབ་ནི་ ཡང་ན་ དཔེ་དེབ་ནང་ལས་
དཔེ་འདྲེན་བཏོན་ནི་དང་ ས་གནས་ རང་ལས་ཐོབ་པའི་ ཅ་ཆས་རྒྱ་འབག་ནི།

ལེའུ་ ༡༡ པ།

གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་བྱ།

རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ཁྲིམས་འགཤམ་ཐོབ་སྲོད།

༡༥༧. མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྲོན་དབྱེད་ཀྱི་གན་རྒྱ་
ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ་ རྒྱ་དངོས་སྲོ་བཤུད་ཀྱི་གན་རྒྱ་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་རྒྱ་
དངོས་སྲོ་བཤུད་ཀྱི་གན་རྒྱ་མ་བཟོ་བར་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་

སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཐོབ་སྟོན་ ཡང་ན་ བཀོལ་སྟོན་འབད་ཚེ་ མི་ངོམ་དེ་ལུ་ དམིགས་བསལ་
གྱི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ཉེས་ཆད་
དང་རྒྱུད་འབྲས་ཚུ་སླིན་དགོ།

༡༥༥. སྲུང་སྲོལ་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ཚོག་ན་མ་གཏོགས་ མི་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་
དགོངས་དོན་ཚུ་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ ཤེས་བཞིན་དུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་གི་ ཐོབ་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་སྟོན་ཚེ་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་ཁྲུངས་
ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ ཉེས་ཆད་སླིན་དགོ།

གནང་བ་མེད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱུ་བ་འབྲས་ཚུ་སྟོ་བཤུད།

༡༥༧. སྟོན་མི་ཅིག་གིས་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྱུ་བ་འབྲས་ཚུ་ ཡང་ན་ ཐོབ་སྟོན་འབད་ཚེ་མི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁྲུངས་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༡ པ་ལས་འགལ་ཏེ་ རྩ་ཕན་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་
ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྟོན་དོན་ལུ་སྟོ་བཤུད་འབད་ཚེ་ དམིགས་
བསལ་གྱི་གནད་ཁྲུངས་ཚུ་དང་གནས་སྤངས་དང་བསྟུན་ བཅའ་ཡིག་ ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་
ཉེས་ཆད་སླིན་དགོ།

༡༦༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༡ པ་དང་ ༡༥༧ པ་ལུ་མ་གྲོམ་པར་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྱུ་བ་འབྲས་
དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ སྟོ་བཤུད་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཐོབ་སྟོན་དང་
པར་སྐྱེད་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གནང་བ་བྱིན་དགོ།

སྐྱེ་ལྷན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་གི་ དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་ མ་སྟོན་མི།

༡༦༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༣༧ པ་དང་ ༡༣༥ པ་ དེ་ལས་ ༡༣༧ པ་དང་འཁྲུལ་ སྐྱེ་
ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཀྱི་དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་མ་སྟོན་པའི་ མི་ངོམ་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་
གང་རུང་ཅིག་ལུ་ བཅའ་ཡིག་དང་སྤྲིལ་གཞི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་མི་དང་འཁྲུལ་ ཉེས་ཆད་ཕོག།

༡༤༢. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༤༡ པའི་འོག་གི་ འབྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་ལྷན་དང་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཀྱི་དཔེ་དང་ དཔེ་ཚད་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙུག་ཅན་ལུ་ ཕྱི་སློབ་ལྷོ་

ལེའུ་ ༡༩ པ།
སྤྱི་ཚུགས།

ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས།

༡༤༣. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འོས་འབབ་ཙན་གྱི་ལས་སྤྱི་ཚུ་གི་
སྐྱོར་ལས་ ཕྱིའི་མ་ཙུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་ གཞན་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཁྲིམས་ཚུ་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ།

འགན་ཁུལ་ཉེན་སྲོབ།

༡༤༤. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དྲང་སེམས་ཀྱི་སློབ་ལས་ འགན་ཁུལ་བསྟར་སློབ་
འབད་མི་ཅིག་གིས་ འགན་ཁུལ་བསྟར་སློབ་འབད་བའི་སྐབས་འབད་ཚར་མི་ ཡང་ན་ འབད་མ་
ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་པའི་ འགན་འཁྲིམ་མི་ཕོག།

ཡིན་རུང་ དེ་ནང་འཁོད་པའི་ཉེན་སྲོབ་འདི་གི་ མི་ངོམ་ཚུ་གིས་ རང་སེམ་འགན་ཁུལ་སྐབ་ལྷོ་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ ངན་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱིལ་མི་ཚུ་ལུ་མི་འགབ།

བཙའ་ཡིག་བཙུམས་ནིའི་དབང་ཚད།

༡༤༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གྱིས་ བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་འགལ་བར་
བཙའ་ཡིག་འདི་ བཙའ་ཁྲིམས་བསྟར་སློབ་འབད་བའི་ཉེན་མ་ལས་ ཟླ་ངོ་རྒྱལ་གི་ནང་འཁོད་བཟོ་
དགོ།

འཕྱི་སློབ།

༡༤༦. བཙའ་ཁྲིམས་འདིའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལུ་ ལ་སྐོང་བྱུང་པར་ ཡང་ན་ ཚ་མེད་བཙའ་ཀྱི་སློབ་ལས་
འཕྱི་སློབ་འབད་ནིའི་དབང་ཚད་འདི་ སྤྱི་ཚུགས་ཉལ་ཅིག་ལུ་ཡོད།

ཚིག་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༡༤༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་རྫོང་ཁ་དང་དབྱིན་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲ་བའི་གནད་རེ་འཕྲོན་
ཚེ་ རྫོང་ཁ་གི་གོ་དོན་ལུ་ ཆ་གནས་བཟུང་དགོ།

ངེས་ཚིག་

༡༤༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

- (༡) “ཐོབ་སྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་གན་རྒྱ” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཡང་ན་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆར་སྲོད་མི་དང་སྲོད་མི་བར་ན་
སྤ་གོང་བདེ་འཕྲོད་གནད་བ་དང་ཚུགས་མཐུན་གྱི་སློལ་ས་ ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚིག་ཚུ་ཡོད་
པའི་འགན་འཛིན་ལུ་གོ།
- (༢) “སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ ད་ལྟོ་དང་ མ་འོངས་པའི་ནང་
རིགས་སྣ་དང་ རིགས་ དེ་ལས་ འདིའི་ཆ་གསལ་ལས་བརྟེན་པའི་ དཔལ་འབྱོར་ ཚན་
རིག་དང་ ལམ་སྲོལ་ལུ་ ཁེ་ཕན་ཡོད་མི།
- (༣) “རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཐོབ་སྲོད་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་
ཁུངས་ཚུ་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ནང་ ཡང་ན་ རང་བཞིན་ས་ཁོངས་མེན་པའི་ས་ཁོངས་
ནང་ལས་ཐོབ་མི་གང་ལྟར་ཡང་ སླེ་ལྷན་འཕུལ་རིག་འཇུག་བྱུང་བཅུས་པའི་ རིགས་རྒྱུན་
ཡང་ན་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་སླེ་ལྷན་རྣམས་སྲོད་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་ ཡང་ན་ གོང་འཕེལ་
གྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལུ་གོ།
- (༤) “ཐོབ་སྲོད་གོས་འཆར་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ཡང་ན་ གཉིས་ཆར་ཐོབ་སྲོད་ཀྱི་ལུ་ཚིག་ལུ་གོ།
- (༥) “སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ལུ་ཐོབ་སྲོད་” ཟེར་མི་འདི་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་སླེ་ལྷན་ཐོན་ཁུངས་བཀོལ་སྲོད་འབད་དེ་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དོན་
ལུ་བཀོལ་སྲོད་འབད་ནི་ལུ་གོ།

- (6) “སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིན་ཐངས་བསྐྱེམས་པའི་ཐོན་དངོས་མ་བརྩེ་བར་
 སྲོ་ཤིང་ སེམས་ཅན་ སྤར་བ་སློབ་ཆགས་ ཡང་ན་ དེ་ཚུའི་ཡན་ལག་གམ་ དེ་ཚུ་གི་
 རིགས་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་རྩུལ་དང་ དངོས་སུ་སྦྱོད་པའམ་ སྦྱོད་ནིའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ རིན་
 ཐངས་ཅན་གྱི་ཞོར་ཐོན་དངོས་པོ་ལུ་གོ།
- (7) “འབྲུག་གི་ཐོབ་སྦྱོད་དང་ཁེ་སྙན་བགོ་བཤའི་མ་དངུལ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་རིགས་
 རྒྱན་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་རའི་ཞིབ་འཚོལ་
 དང་ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྦྱོད་ལས་བརྟེན་པའི་ དངུལ་འབྲེལ་ཁེ་སྙན་ལེན་ནི་དོན་ལུ་ གཞི་
 བརྩུགས་འབད་མི་མ་དངུལ་ལུ་གོ།
- (8) “ངེས་དགོས་ཚོག་ཐམ་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གཞུང་ ཡང་ན་ ཚུ་སྙན་གཞན་གང་རུང་
 གིས་ སློ་རིག་རྒྱ་དངོས་གྱི་ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ལས་ གནང་བ་མེད་པར་ བྱ་སྐྱོ་རྩུ་རྩུལ་
 མཐུན་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་ སྤྱད་སྦྱོབ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ སྲོ་ཤིང་
 རིགས་སྤྱ་སྦྱོད་ནིའི་ཐོབ་དབང་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ལུ་གོ།
- (9) “མི་སྤེའི་བྱ་རིམ་” ཟེར་མི་འདི་ སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ལྷན་
 ཐོན་ཁུངས་འདི་ ས་གནས་གྱི་བདག་འཛིན་པ་རྩུ་གིས་ ཁོང་རའི་སྤར་སློབ་ཤེས་ཡོན་
 བཀོལ་སྦྱོད་འབབ་ནི་དོན་ལུ་ ལུགས་སློབ་དང་ཁྱད་ཚོས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ མི་མང་གམ་
 གཏོགས་ཐོག་ལས་ བཟོས་པའི་བྱ་རིམ་དང་ ཁེ་སྙན་བགོ་བཤའི་དོན་ལུ་ ཉུང་མཐའ་
 ལུ་ སྤྱ་གོང་བརྟེན་འཕྲོད་གནང་བ་དང་ རང་དབང་གི་གནང་བ་ལེན་ནི་ དེལས་ རྩོགས་
 མཐུན་གྱི་སྐྱོལ་ས་ ཁ་འཆམ་པའི་ཁ་ཚིག་གཞི་བརྩུགས་འབད་ནིའི་ ལཱ་རིམ་གསལ་ཏོག་
 ཏོ་འཁོད་མི་བྱ་རིམ་ལུ་གོ།
- (10) “ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ཞིབ་འཚོལ་” ཟེར་མི་འདི་ ཐོན་སྐྱེད་འགོ་དང་པ་ཐོབ་མི་གསར་བཟོ་
 འབད་དེ་ བཙོང་བརྟུབ་བཟོ་ནི་ལུ་དམིགས་པ་བསྐྱེད་མི་ཞིབ་འཚོལ་ལུ་གོ།

- (༡༡) “རང་བཞིན་ས་ཁོངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་ གནས་སྤངས་ལུ་གོ།
- (༡༢) “སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤྱི་བདེ་དོན་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གནས་སྤྱད་ལྟེ་བ་དང་ དཔེ་སྐྱེན་དབང་འཛིན་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤྱི་ཚུ་ བསྐྱེད་གསོག་དང་ བསྐྱེད་ལེན་ བདེན་ཁུངས་ བདེན་དཔུང་ བརྗེ་སོར་ འབྲེལ་མཐུན་ དེ་ལས་ གནས་སྤྱད་བརྗེ་སོར་འབད་ནིའི་གཞི་སྒྲུགས་ཅིག་ཨིན། འདི་ནང་ སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤྱི་མ་སྐོ་དང་ འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྤྱི་དཔེ་ཚད་ཀྱི་མ་སྐོ་སྐོ་ཤིང་དང་ སེམས་ཅན་ཚུའི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་ དེ་ལས་ སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་བརྗེ་པའི་ གནས་སྤྱད་གཞི་མཛོད་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།
- (༡༣) “སྤྱོད་ཤིང་རིགས་སྤྱི་” ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་གི་ སྤྱོད་ཤིང་གི་རིགས་སྤྱི་གང་རུང་ ཡོངས་རྫོགས་ལུ་གོ།
- (༡༤) “སྤྱོད་ཤིང་འཛུགས་པ་” ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ངོ་ཚབ་གཙོ་ཅན་གྱིས་རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་མི་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་འཆང་མི་ཚུ་གི་གནང་བ་ལེན་ནིའི་བྱ་རིམ་ལུ་གོ།
- (༡༥) “ཐོབ་དབང་འཆང་མི་” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱོད་ཤིང་རིགས་སྤྱི་ཅིག་གི་ སྤྱོད་ཤིང་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་འཆང་མི་ རང་བཞིན་ ཡང་ན་ ཞིམས་མཐུན་མི་ངོམ་ལུ་གོ།
- (༡༦) “བཅའ་ཡིག་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཞིམས་འདིའི་དོན་ལུ་བཀོད་པའི་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ལུ་གོ།
- (༡༧) “དཔེ་ཚད་སྐོ་སོར་གྱི་ལག་ཁྲེར་” ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཞིམས་འདིའི་དོན་ཚུ་ ༡༧ པའི་ འོག་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་ཚུ་གི་དཔེ་ཚད་ཚུ་ སྤྱོད་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་མི་ལག་ཁྲེར་ལུ་གོ།

(੧੯) “སྔོན་དབྱེད་ཀྱི་གན་རྒྱ” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་ པའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་ར་སྤྱོད་མི་དང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ འགོ་ ཐོག་བརྟུག་ཞིབ་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གོ་རིམ་དང་ ཚོང་ལམ་གཞི་བཅུགས་འབད་ནི་དེ་མིགས་ པ་བསྐྱེད་དེ་ གོང་འཕེལ་ ཡང་ན་ ཞིབ་འཚོལ་འོས་འབབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཟོ་ཡོད་པའི་ འགན་འཛིན་ལུ་གོ།

(੨੦) “མཚུངས་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་” ཟེར་མི་འདི་ སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ འབད་ནི་གི་ལམ་ལུགས་དབྱེ་བ་ལུ་གོ།

(੨੧) “ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི་” ཟེར་མི་འདི་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤྱི་ཆ་ཤས་ཚུ་ཐབ་ལམ་གི་ཐོག་ ལས་ ལག་ལེན་དང་མགྲོགས་ཚད་སྐྱེ་ལྗན་རིགས་སྤྱི་ཡུན་རིང་གི་དོན་ལུ་མར་ཉམས་མ་ བཅུག་པ་བཞག་སྟེ་འཕམ་དང་ལྷགས་ཀྱི་མི་རབས་རིམ་པའི་མཐའ་དོན་ལུ་དགོ་འདོད་ དང་རེ་འདོད་ཚུ་འགྲུབ་ནི་འོས་འབབ་རྒྱུན་སྐྱོང་འབད་ནི་ལུ་གོ།

(੨੨) “སྐྱེ་ལྗན་ཐོན་ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲུང་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་” ཟེར་མི་འདི་ སྐྱེ་ལྗན་དང་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དེའི་བྱང་ཚོས་ སན་ཁྲུངས་ བྱ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ ཡང་ན་ མི་ངོམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ གསར་གཏོད་ དེ་ལས་ གོམས་སྲོལ་ལུ་གོ།

(੨੩) “སྤྱོད་མི་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྲུང་ སྲོལ་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་རའི་ཐོབ་སྤྱོད་ལུ་ ཡང་ན་ བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ལེན་ མི་རང་བཞིན་ ཡང་ན་ ལྷིངས་མཐུན་མི་ངོམ་ལུ་གོ།

(੨੪) “རིགས་རྒྱུན་བཀོལ་སྤྱོད་” ཟེར་མི་འདི་ རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཚུ་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་ག་ ཅི་ཡིན་རུང་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ ཡང་ན་ ཚོང་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ གཉིས་ཆ་ར་ འབད་ནི་ལུ་གོ།

སྒྲིབ་ཚིག།

མཐའ་འཁོར་ཚན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་།
ས་གཏེར་ལོར་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཁངས་མི་ཚོད།
འཚོ་རྟེན་འབྲུ་སྣ་དགུ་དང་སྒོ་ལོར་རིགས།
ཡུལ་བཟང་གྲུ་བཞིའི་གསེར་གྱི་གཞོང་ནང་ཡོད།

འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྡན་རིགས་སྣའི་བཅའ་ཁྲིམས་དེ།
རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིར་ཕན་བཟུང་སྤྱོད་བྱུང་བ་ལས།
རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཙན་ངེས་གཏན་བཟོ་བའི་ཐོག།
མི་མང་ཐོབ་དབང་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།

ཉམས་སྲུང་ཡུན་བརྟན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལྟ།
རིགས་སྣ་གསར་པ་དང་ཉམས་སྲུང་ལེགས་སྦྱར་དང་།
སྲར་སྲོལ་ཤེས་ཡོན་སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་ཐོག།
སོ་ནམ་ཞིང་པའི་ཐོབ་དབང་གོང་འཕེལ་ཤོག།

སྐྱེ་ལྡན་ཐོན་ཁུངས་སྲར་ལས་གོང་འཕེལ་ཐོག།
ཚུལ་བཞིན་གྲུབ་པའི་དངོས་ལུ་ལག་ལེན་གྱིས།
དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕེལ་འབྲུག་གི་མི་སྡེ་ནང་།
ཡུན་བརྟན་ཞི་བདེའི་རྩ་བ་འགྲུབ་པར་ཤོག།